



NOVICE IZ **Moravške doline**

OBČINA MORAVČE

Januar 2000, Letnik I, Številka 1

*Kdor hoče nekaj doseči,
uselej odkrije način.
Kdor noče ničesar narediti,
najde uselej opravičilo.*

Pablo Picasso





OBČINA MORAVČE
Kulturni dom Moravče
vabi na

**OSREDNJO PRIREDITEV V
POČASTITEV SLOVENSKEGA
KULTURNEGA PRAZNIKA**

v petek, 4. feb. 2000, ob 19.30 uri
v dvorani Kulturnega doma Moravče

V kulturnem programu sodelujejo :

- dramski igralec Polde Bibič
- Godalni orkester GŠ Domžale
- Moški pevski zbor KD »Tine Kos« Moravče
- Mešani pevski zbor DU Moravče
- učenci OŠ Jurija Vege Moravče

Slavnostni govornik ob slovenskem kulturnem prazniku bo župan občine Moravče.

Vstop prost!
PRISRČNO VABLJENI!

*Spoštovanim občankam
in občanom ob
slovenskem kulturnem
prazniku iskreno
čestitamo!*



Utrinek iz tiskarne ...

Pred vami je predstavitev simbolov, katere je oblikoval in idejno zasnoval Blaž Slapar, naš občan in dijak 3.letnika Srednje šole za oblikovanje in fotografijo. Simboli označujejo področja, ki jih članki opisujejo. Da boste v našem glasilu lažje iskali prispevke, ki vas bolj zanimajo, si jih dobro oglejte in zapomnite.



Županova stran – črka Ž vzeta iz besede župan, predstavlja županovo stran, njegova razmišljanja, komentarje in obvestila o delovanju Občine

Iz občinske uprave – Simbol je sestavljen iz delčkov črk O in U. Na straneh s takšno oznako boste obveščeni o dejavnostih posameznih oddelkov občinske uprave, urada župana in pomembnih uradnih obvestilih.



Politika – Vprašaj po eni strani predstavlja zapletenost in kompleksnost politike, po drugi pa nevednost ljudi, ki se z njo ne ukvarjajo.

Komunalna dejavnost – Lopata je pravi simbol za trdo delo in pridne roke.



Intervju – »Mikrofon«, značilen predvsem za radio in televizijo, nas asocira na govorjenje, izmenjavo besed, kar je značilnost intervjuja.

Rekreacija – Hribi so značilnost Moravške doline, hoja v hribe pa ena najpogostejših oblik rekreacije nasploh.



Od tu in tam – Smerokaz, ki kaže v več smeri, predstavlja različna kraje naše občine, iz katerih so novice v tej rubriki.

Šola in vrtec – Odtisi stopal predstavljajo otroško nebogljenost in vedoželno tavanje po poteh učenosti.



Kultura – Glasbeni inštrument predstavlja kulturne dogodke.

Šport – Zemlja v obliki žoge, ki je najbolj priljubljen, razširjen in najpreprostejši športni rekvizit.



Pisma bralcev – Pero in papir predstavljata rubriko, kjer bodo objavljena vaša pisma, vprašanja...Spoštovani bralci, računamo na vas.

Zahvale, v spomin – Odveč je pojasnjevati, zakaj je simbol te rubrike solza.



Reklamni oglasi – Kovanci, ki se ti lahko večkratno povrnejo, če jih vložiš v oglaševanje.

Kmetijstvo – Pšenica je najdragocenejši pridelek kmetijstva, ki pomeni tudi vsakdanji kruh, hrano.



Ali poznate ... - Knjiga kot simbol znanja predstavlja rubriko, kjer bomo skušali vaš obseg znanja še malce povečati.

BLAŽ SLAPAR in ALEŠ VOZEL

In tudi čas, ki so se ga nekateri bali, drugi pa so se smejali človeški nebogljenosti in strahu ob kupu razpravljan o bližajoči se apokalipsi. Morda ste upoštevali nasvet dnevnikovega humorista, da kupujte vsaj živila, ker boste to v januarju lažje »požrli« in boste imeli vsaj polne želodce, če bodo že denarnice prazne. Vsekakor so trgovci bili »na profitu.« In ali smo prestopili v novo tisočletje? Verjetno je to vprašanje ta hip neaktualno, proti koncu leta 2000 pa bo nekaterim še kako koristno služilo.

Prazniki, strah, voščila, pričakovanja,... so minila in tudi v uredništvu Novic iz Moravske doline je znova živahno, saj za predstavitvenim izvodom pripravljamo prvo številko prvega letnika glasila. Znova so bili dopisniki izjemno pridni in pripravili gradiva za 32 strani. Vem, da se boste nad obsežnostjo pritoževali, a postanite izbirčni in preberite najprej tisto, kar vas najbolj zanima. Preko meseca bo časa dovolj, da boste do druge številke »predihali vse«, saj je še zima, čeprav kakšen dan že tako mamljivo zadiši po pomladi.

Znova bi rada vse občane, ki besedo NAŠ čutite in ne le poznate, povabila, da sooblikujete podobo glasila z idejami, nasveti, opozorili, prispevki, malimi, reklamnimi in drugimi oglasi. Vem, da je v času materializma in tržnosti težko čutiti NAŠ, ker vsakdo ločuje med to je MOJE, to pa TVOJE, a se bom tako ali drugače potrudil, da bo tudi to - TVOJE čimprej MOJE. Kar srh me spreleti, ko pomislim na kruto resničnost prejšne povedi. Vem, da še ni prepozno, da je trdosrčnost včasih le maska, ki jo nosimo za vsak dan z namenom neobčutljivosti do drugih. Globoko v sebi sem prepričana v moč duha, ki slej ko prej začuti in se odpre tudi NAŠEMU. Urejanje glasila ni lahka naloga, zato pišem te vrstice in vas prosim, da začutite z menoj NAŠ in ne MOJ ali OBČINSKI časopis. Ali lahko računam na vas, da mi boste pomagali dati NAŠEMU glasilu dušo? V zadovoljstvo vseh, pripravljalcev in bralcev.

In tudi čas »najdaljšega« meseca v letu se je prevesil v drugo polovico, kar mi med drugim narekuje končati te vrstice. Želim vam zanimivega branja, pričakujem odziva na moje povabilo in vas lepo pozdravljam.

BERNARDA MAL, urednica

Mnogi ste vpraševali, če je mogoče Novice iz Moravske doline naročiti. Če jih želite naročiti zase ali znance izpolnite spodnjo naročilnico in jo pošljite na naslov Občina Moravče, Uredništvo glasila, Trg svobode 4, 1251 Moravče. Morda bo odločitev dobra nalozba, saj boste z njo razveselili marsikoga, ki živi izven domače, moravske občine, a ga dogajanje v njej še vedno zanima.

Vsi prispevki, ki jih pošiljate za objavo, morajo biti lastnoročno podpisani, imeti morajo datum in kraj pisanja, naslov prispevka, zapis avtorja besedila in fotografij. Če pišete v imenu društva, politične stranke, skupine ljudi, opremite dopis z žigom in podpisom odgovorne osebe. Poleg prispevka, če imate le možnost, oddajte tudi zapis na disketi ali ga pošljite po E-pošti. Prispevki naj ne presegajo ene tipkane strani v običajni velikosti pisave. V nasprotnem primeru bom prisiljena prispevek zavrniti ali krajšati. Rokopisov ne sprejemamo! Slikovnega in pisnega gradiva ne vračamo!

Novice iz Moravske doline, 28. januar 2000, Letnik I, Številka 1,

Novice iz Moravske doline je informativno glasilo Občine Moravče, ki je tudi izdajateljica. • Izhaja predvidoma enkrat mesečno in ga prejemajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno. • Sedež izdajatelja in naslov uredništva: Občina Moravče, Trg svobode 4, 1251 Moravče, telefon 731- 035. • Izdajateljski svet: Matjaž Kočar, Janez Cerar, Roman Cerar, Roman Novar, Stanislav Ravnikar. • Urednica Bernarda Mal, telefon 731-878, E-pošta moravske.novice@email.si. • Pomočnica urednice Ivica Cerar. • Uredniški odbor: Bojana Dorič, Milka Novak, France Ravnikar. • Lektoriranje: Bernarda Mal. • Karikature: Blaž Slapar. • Oblikovanje in priprava za tisk: Andrej Lombar. • Tisk: TČR Delo. • Naklada 1400 izvodov.

V tej številki preberite

| | |
|--|------------|
| Županova stran | str.4 |
| Pristojnosti občine ali občinske uprave..... | str.5 |
| Zimska služba v letošnji zimi..... | str.8 |
| Energetsko svetovanje..... | str.9 |
| Obvestilo lastnikom gozdov..... | str.10 |
| Intervju: Naš otroški zdravnik..... | str.11 |
| Sejmi v Moravčah skozi čas..... | str.13 |
| Koledniki za nesrečne otroke..... | str.14 |
| Noč v vrtcu..... | str.16 |
| DU Moravče: Program aktivnosti..... | str.22 |
| PD Moravče Načrt pohodov..... | str.24 |
| Tudi moravske ceste terjajo svoj davek..... | str.27 |
| Zanimivosti iz Domžal, Mengša in Lukovice..... | str.28, 29 |
| Nagradno vprašanje..... | str.32 |

Ime in priimek naročnika:

Naslov:

Številko izvodov: _____

Te izvode takoj po izidu pošiljajte na naslednje naslove:

1. _____

2. _____

3. _____

Do preklica naročam glasilo Novice iz Moravske doline.

Letna naročnina znaša 3.500 SIT.

Kraj in datum naročila:

Podpis:



Spoštovani!

Vstopili smo v novo leto. Vsakdo s svojimi željami in pričakovanji. Življenje pa teče dalje in prinaša nove obveze in naloge. Pred vami je nova številka Novic. Prvi odmevi na praznično številko so bili pozitivni, kar je dalo novih

vzpodbud in elana uredniškemu odboru in dopisnikom. Kar tako naprej.

V nadaljevanju vas želim informirati o nekaterih aktualnih vprašanih in nalogah Občine.

Že v uvodni številki sem opozoril na zelo pereče vprašanje **zdravstva** v Moravčah. Prav zato sva se pred kratkim sestala na prvem delovnem srečanju z dr. Grošljem, novim direktorjem Zdravstvenega doma Domžale. Pregledala sva odprta vprašanja in naloge, ki jih bo potrebno skupno rešiti. Med drugim sva se zadržala tudi pri kadrovski problematiki. Zagotovil mi je, da se bo zavzel za trajnejšo rešitev in skrajšanje čakalnih vrst. Proučila sva možnost stalnih zaposlitev zdravnikov, ki bi polno zaživel s krajem. Odprto imamo vprašanje otroškega zdravnika, splošnega zdravnika in po odhodu v pokoj našega priljubljenega dr. Serianza, tudi področje zobozdravstva. Direktor bo sicer zagotavljal določene nadomestitve, a le-te niso trajne rešitve. V razgovoru sva ugotovila, da bi bila ustrezna varianta stalno delo dveh zdravnikov, tako da bi eden od njiju pokrival tudi področje otroškega zdravstva in s kombinacijo dela v splošni ambulanti bistveno skrajšal čakalne vrste pri dr. Dežmanu, ki je bil v kraju dobro sprejet. Direktorju sem predlagal povsem konkretne kadrovske rešitve, kajti v občini imamo strokovnjake, ki bi želeli delati v naši ambulanti. Dogovorila sva se tudi o prenovi laboratorija. Seznanil sem ga z vsemi vlaganji Občine v obstoječe prostore in opremo.

Pri gradnji šole dela potekajo nemoteno tudi v zimskih razmerah. Izvajalec kljub povečanemu obsegu del pri temeljenju ne zamuja bistveno, tako da lahko pričakujemo zaključek gradbenih del v predvidenem roku.

Izgradnja vrtca. Strokovne analize so pokazale, da bi bilo primerno nekoliko spremeniti obstoječi projekt in predviditi dve etaži, ki bi omogočili racionalnejšo rabo prostora in boljšo organiziranost dela v vrtcu.. Pobudo smo sprejeli, zato bo potrebno preprojektirati prvotni projekt, kar bo sicer zahtevalo malo več časa, dolgoročno pa to pomeni ustrežnejšo rešitev.

Socialno varstvo in pomoč na domu. Center za socialno delo bo tudi v bodoče opravljal vsa dela na območju občine Moravče, za kar pa bomo morali prispevati bistveno večja sredstva za najmanj enega zaposlenega delavca centra.

Že do sedaj smo pokrivali vse naše zakonske obveznosti. Ukinitvev plačevanja delavcev s strani ministrstva, ki so preko sistema javnih del opravljali določene naloge, pa bo za občino pomenila dodatno finančno obremenitev.

Ker gre za zelo pomembno področje dela, bomo morali to breme tudi prevzeti. Tudi vaša ocena, da socialne delavke svoje delo opravljajo zelo vestno in kvalitetno, je pripomogla k naši odločitvi, da bomo to delo v bodoče zaupali centru.



Občinski proračun za leto 2000.

Letošnje leto bo za proračun občine zelo zahtevno. Velika investicija pri izgradnji osnovne šole bo onemogočila marsikatero željo pri drugih investicijah. Kljub temu da zaradi predvidenih sprememb zagotavljanja proračunskih sredstev za občine v Državnem zboru še niso rekli zadnje besede, moramo pripraviti svoj proračun za letošnje leto. Osnova je vsekakor lansko izhodišče.

Od države pričakujemo, da bo dejansko izpolnila svoje obveznosti do občine, kar je v svojih dokumentih tudi napovedala. Kljub vsemu bomo bistveno zmanjšali obseg predvidenih posodabljanj cest in vodovodov. Nadaljevali bomo z začetimi deli in najnujnejšimi ukrepi pri obnovi vodovodnih sistemov kot na primer zamenjava voda Drtija - Moravče itd..

V letošnjem letu nameravamo dopolniti tudi osnovni prostorski dokument občine, to je **Prostorski plan**. Preko časopisa boste obveščeni, da lahko in kdaj lahko posredujete vaše predloge in dopolnitve. Sledila bo javna obravnava, strokovna analiza, preverjanje skladnosti z obveznimi republiški izhodišči, potrditev le-teh na seji Vlade RS in sprejem dokumenta na seji Občinskega sveta. Gre za kompleksen postopek, ki bo zahteval kar nekaj časa. Oddelek za komunalno in prostor pri Občini bo zato zelo obremenjen.

V tej številki vas želim pozvati k sodelovanju. Pri reševanju vaših problemov in uveljavljanju vaših interesov se dnevno srečujete z nami. Od vas bi želel dobiti oceno dela občinskega sveta, občinske uprave in vseh posameznikov v njej. Prosim vas, da mi v pisni obliki posredujete vaše pripombe, pohvale ali graje delavcev, ki so zaposleni na Občini in mi posredujete tudi vaše predloge. Vaši dopisi so lahko anonimni. Na ovojnico pišite »za urad župana«.

MATJAŽ KOČAR
župan

Pristojnosti občine ali upravne enote?

»Ali lahko pri vas prijavim stalno bivališče?« »Prometno dovoljenje bi rad podaljšal.« »Vložil bi dokumentacijo za gradbeno dovoljenje.« Take in podobne želje imajo še mnogi naši občani, ko se oglasijo na občini in negodujejo, da morajo po željene dokumente v Domžale. Pa ne na občino, kot nekateri pravijo, temveč na Upravno enoto Domžale, ki pa ima sedež v isti stavbi kot Občina Domžale. Področja dela oz. pristojnosti občinskih uprav in upravnih enot niso znana marsikomu tudi v drugih občinah. Da bi vsaj približno seznanili tiste, ki še ne vedo in osvežili spomin tistim, ki organizacijo upravnih enot in občin poznajo, bomo v nekaj nadaljevanjih na kratko predstavili Upravno enoto Domžale. Z načelnikom, univ. dipl. pravnikom Brankom Heferletom, smo se pogovarjali o organiziranosti upravne enote, posameznih oddelkih, o najbolj perečih vprašanih, s katerimi se srečujejo upravni delavci in seveda občani.

Upravne enote so bile ustanovljene z Zakonom o upravi s 1. januarjem 1995. leta kot oblike izvajanja nalog iz državne pristojnosti na lokalnem nivoju. Do konca leta 1994 so bile občine družbenopolitične skupnosti, z reorganizacijo lokalne in državne uprave so bile razdeljene tudi naloge med občine in upravne enote. Upravna enota Domžale na prvi stopnji odloča o upravnih stvareh na državni pristojnosti na območju bivše Občine Domžale, to je na območjih sedanjih občin: Domžale, Mengeš, Lukovica, Moravče, od leta 1999 pa tudi Občine Trzin.

Vsekakor pa upravna enota ni edini državni organ na območju teh občin, ki izvaja naloge iz državne pristojnosti. To so še (s sedežem v Domžalah): Uprava za družbene prihodke, Geodetska uprava, Izpostava Ministrstva za obrambo, upravni nadzor pa vršijo inšpektorati za različna delovna področja. V Zakonu o policiji je opredeljena organiziranost policije, med drugim tudi policijske postaje (v Domžalah) in policijske pisarne (tudi v Moravčah).

Kot pravi načelnik upravne enote, pri sodelovanju s posameznimi občinami ni večjih problemov. Zakon narekuje ustanovitev sosveta načelnika upravne enote, ki ima nalogo obravnavati vprašanja o delu uprave in dajati mnenja o različnih zadevah z delovnega področja upravne enote. Vseh pet občin je imenovalo v ta sosvet svoje predstavnike, ki pa še ni – tako kot v mnogih drugih upravnih enotah – v celoti zaživel. Pač pa so razvite druge oblike sodelovanja med upravno enoto in občinami: načelnik s strokovnimi sodelavci obišče posamezne občine, kjer se pogovorijo o odprtih vprašanih, največ pa je sprotnega komuniciranja z upravnimi delavci, vodji posameznih oddelkov in načelnikom upravne enote.

Upravna enota Domžale izvaja naloge iz svoje pristojnosti v štirih notranjih organizacijskih enotah:

- Oddelku za upravne in notranje zadeve
- Oddelku za gospodarstvo
- Oddelku za okolje in prostor
- Oddelku za občno upravo, druge upravne naloge in skupne zadeve

Preden bomo predstavili posamezna delovna področja oddelkov upravne enote, naj povemo, da je zelo obsežno in pomembno področje denacionalizacije in da vloge rešujejo v dveh oddelkih. Pri upravni enoti so za reševanje tovrstnih vlog ustanovljene tri komisije:

- komisija, ki rešuje zahtevke s področja kmetijskih zemljišč, gozdov, kmetijskih gospodarstev (vodi jo Franc Gorše),
- komisija s področja stavb, stanovanj, stavbnih zemljišč, ki jo vodi Olga Rahne in
- komisija za podjetja, ki jo vodi Tončka Černivec

V primerjavi z drugimi upravnimi enotami je, po besedah Branka Heferleta, vloženi nadpovprečno število vlog, predvsem s področja kmetijstva. Število rešenih vlog pa je nekaj nad slovenskim povprečjem. Zaradi obsežnega drugega dela, na posameznih oddelkih, so za reševanje denacionalizacijskih zadev pritegnili k sodelovanju tudi strokovno usposobljene zunanje sodelavce. Reševanju tovrstnih upravnih zadev posvečajo veliko pozornost. Tako kot drugje se tudi občani na območju domžalske upravne enote pritožujejo, da so vloge rešene prepočasi. Razlogov za to je veliko. Na prvem mestu je vsekakor zahtevnost vlog, odmaknjenost dogodkov, pomanjkanje dokazov oz. ustreznih listin, neaktivnost nekaterih udeležencev v postopku, pogoste spremembe zakonodaje. Da bi pospešili reševanje teh zadev, ki so za nekatere upravičence življenjskega pomena, so zagotovili dodatna finančna sredstva in kadre.

Po podatkih iz konca leta 1997 je bilo na Upravni enoti Domžale vloženi 1305 vlog, od tega jih je bilo 808 popolnih (po uvedenem upravnem postopku in zahtevah za dopolnitev vlog), izdanih je bilo 734 odločb, od katerih jih je 654 pravnomočnih, med njimi 456 ugodno rešenih za vlagatelje. 160 vlog je bilo zavrnjenih, ker stranke niso predložile ustreznih dokazil. Največ zahtevkov za vračilo premoženja je s področja kmetijstva – 804, od katerih je v celoti rešenih 356 zadev, pravnomočnih pa jih je 211. To področje je tudi najbolj zamudno, posebno tam, kjer gre za zemljišča v kompleksih. S področja okolja oz. stanovanjskih zadev je bilo vloženi 449 vlog, rešenih 320, s področja gospodarstva pa je bilo vloženi 46 zadev in 44 tudi rešenih – večina na podlagi poravnave.

SONJA VRAZ

Če še niste v »penzionu«

S posredovanjem poslanca v Državnem zboru Janeza Pera bo v sredo, 16. februarja 2000, ob 18. uri v dvorani Kulturnega doma Moravče predstavitev novega **Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju**.

Zakon bo obrazložil in odgovoril na morebitna vprašanja Marko Štrovs, svetovalec Vlade RS pri Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve.

Predstavitev je brezplačna. Ponujamo vam priložnost, da se s pomembnim področjem, s katerim se prej ko slej sreča vsak človek, seznanite iz prve roke.

S.V.

Podrobnejša naravnogeografska členitev Moravske doline

V okviru priprave projekta CRPOV (celostnega razvoja podežja in obnovo vasi), ki se izvaja v občini Moravče, je Občina Moravče v sodelovanju s podjetjem STUDIO 5 iz Mirne na Dolenjskem in Geografskim inštitutom Antona Melika iz Ljubljane v Kulturnem domu v Moravčah pripravila predstavitev projekta geografskih podlag za ugotavljanje optimalne rabe tal. Projekt je predstavila dr. Maja Topole.

Osnova obdelave je geografski informacijski sistem, ki omogoča prekrivanje kart. Rokopisne karte, ki so jih izdelali strokovnjaki iz različnih področij, so za ta namen digitalizirali. Dr. Maja Topole je predstavila prvo fazo obdelave, kjer gre za natančno analizo fizičnogeografskih prvin: površja, vodnih razmer, podnebnih razmer, ekspozicije, količine prejete sončne energije, rastiinstva in tipov prsti. Med družbenogeografskimi prvinami so upoštevane: raba tal, prebivalstvo (gibanje, gostota, sestava), in naselja (velikost, lega, tip).

Na zemljevidih je dr. Maja Topole prikazala razprostranjenost pojava, preglednice pa so prikazovale absolutne in relativne podatke po mikroregijah. Območje občine Moravče je na podlagi izvedene obdelave površine ločeno v dve mezoregiji: podolje in hribovje. Podolje je razdeljeno v Zahodno ali Vrhpoljsko podolje, Osrednje Moravško in Zahodno Peško podolje. Med hribovite mikroregije pa je območje razdeljeno



12. januarja so se sestali člani projektne sveta in predsedniki KS.

v štiri pokrajine: Hribovje Svetega Mohorja, Hribovje Limbarske gore, Hribovje Murovice, Ciclja in Slivne in Južno podgorje Ciclja in Slivne.

V drugi fazi, ki bo verjetno sledila v prihodnjem letu, pa bo obdelano vrednotenje zemljišč za različne tipe tal oziroma bo prikazan predlog najprimernejše rabe tal.

Pričakujemo torej lahko podrobne, strokovno obdelane analize geografskih prvin, na podlagi katerih bo v bodoče mogoče načrtovati kmetijsko proizvodnjo, glede na fizičnogeografske prvine, pa tudi pozidavo tistih območij, ki bodo na podlagi raziskave najbolj primerna.

MILAN BRODAR

Kreditni podeljeni

Na podlagi pravilnikov, ki jih je sprejel Občinski svet, in v skladu z razpisi o dodeljevanju posojil iz občinskega proračuna, so bila tudi v preteklem letu prosilcem dodeljena sredstva za sofinanciranje obrestne mere pri najetju kreditov. Doba vračanja posojila je 3 leta, letna obrestna mera pa TOM + 0%.

Za področje obrti, podjetništva in drugega zasebnništva v občini Moravče so posojila dobili:

| | |
|----------------------------|---------------|
| Mizarstvo Moravče | 5.000.000 SIT |
| LKŠ Gradnje, Prikrnica | 3.000.000 SIT |
| Ignac Bizilj, Češnjice | 5.000.000 SIT |
| M. Market, Moravče | 4.500.000 SIT |
| J.Šinkovec, Sp. Prekar | 1.700.000 SIT |
| Jančik in ostali, Češnjice | 500.000 SIT |
| Franci Avbelj, Zg. Koseze | 1.100.000 SIT |
| Klavdija Markuš, Moravče | 700.000 SIT |
| Mesarija Avbelj, Drtija | 1.800.000 SIT |
| Feliks Lukati, Imenje | 700.000 SIT |

Za razvoj kmetijstva v občini Moravče so posojila dobili:

| | |
|-------------------------------|---------------|
| Anton Birk, Zg. Javoršica | 800.000 SIT |
| Jernej Tič, Serjuče | 3.500.000 SIT |
| Jože Končar, Mošenik | 1.500.000 SIT |
| Ivanka Kocjančič, Katarija | 1.000.000 SIT |
| Gregorij Jamšek, Negastrn | 1.000.000 SIT |
| Ivan Vesel, Češnjice | 1.800.000 SIT |
| Janez Grilj, Dole pri Kraščah | 1.600.000 SIT |
| Andrej Kocjančič, Imenje | 4.400.000 SIT |
| Jože Grilj, Krašče | 1.600.000 SIT |
| Ivan Vehovec, Moravče | 1.000.000 SIT |

Za stanovanjsko področje so posojila dobili:

| | |
|-----------------------------|---------------|
| Štefka Ribič, Dešen | 700.000 SIT |
| Janez Toman, Limbarska gora | 1.000.000 SIT |
| Darko Vavpetič, Soteska | 2.000.000 SIT |

| | |
|------------------------------|---------------|
| Igor Bizilj, Češnjice | 1.500.000 SIT |
| Darja Ravnikar, Ples | 1.000.000 SIT |
| R.in B. Žučko, Češnjice | 1.500.000 SIT |
| Karolina Hribar, Moravče | 1.500.000 SIT |
| Anica Poharič, Zg. Tuštanj | 2.000.000 SIT |
| Franci Urbanija, Zg. Tuštanj | 2.000.000 SIT |
| Vito Cerar, Drtija | 2.000.000 SIT |

Nepovratna sredstva za sofinanciranje izdelave projektne dokumentacije za kmetijske proizvodne objekte in dopolnilne dejavnosti na kmetijah sta dobila:

| | |
|----------------------------|-------------|
| Albin Prašnikar, Peče | 215.810 SIT |
| Karel Svetlin, Sp. Tuštanj | 174.216 SIT |

Nepovratna sredstva za sofinanciranje obnove fasad v središču Moravč so dobili:

| | |
|------------------------------------|-------------|
| Jože Markuš, Trg svobode 2 | 200.000 SIT |
| Dimitrov Čarman, Trg svobode 16 | 200.000 SIT |
| Franc Bizilj, Trg svobode 1 | 125.000 SIT |
| Herman Šlibar, Vegova 5 | 50.000 SIT |
| Mizarstvo Moravče, Trg svobode 8 a | 125.000 SIT |
| Irena Lebar, Trg svobode 3 | 200.000 SIT |
| M.in A. Gros, Detelova 5 | 50.000 SIT |
| Neva Janežič, Vegova 2 | 50.000 SIT |

S.V.

Študentka končala študij

V skladu s Pravilnikom o dodeljevanju kadrovskih štipendij v Občini Moravče je bil v letu 1998 objavljen razpis štipendij, in sicer za študij matematike, fizike in prava. Ker ni bilo interesentov, je bila pogodba o kadrovskem štipendiranju sklenjena le s študentko 4. letnika Pravne fakultete v Ljubljani, Klavdijo Vrečar iz Stegen, ki je zadnje decembrske dni lanskega leta tudi uspešno zagovarjala diplomsko nalogo.

S.V.

Ob vstopu v novo leto



Zakorakali smo v leto 2000. Pokali so šampanjci in veselo smo si nazdravili. Drug drugemu smo stisnili roke, zaželeli sreče, zdravja in osebnega zadovoljstva.

Navdušenje novega tisočletja se je kmalu poleglo. Pred nami pa so novi načrti in nove naloge.

Občani pričakujejo, da bodo prišli do novih cest, do zdrave pitne vode, kanalizacije, javne razsvetljave in še mnogo tega bo potrebno postoriti. Člani IO SLS podružnice v Moravčah in svetniki v občinskem svetu skupaj z županom se tega še kako zavedamo. Želeli bi, da bi bilo v proračunu dovolj denarja za vse želje in potrebe v občini. A tega ni nikoli dovolj ali celo preveč. Tako je doma v družini kot tudi v občini. Zato moramo načrtovati realno in potem poskušati uresničiti zastavljene cilje. Vse pa le ni odvisno od svetnikov občinskega sveta. V izvrševanje nalog se morajo vključevati tudi vsi tisti, ki želijo graditi v svojem okolju. Vedeti moramo, da smo redko poseljena občina. Zato so gradnje dolgih komunalnih vodov zelo drage.

V letošnjem in še prihodnjem letu bo največji »porabnik« proračunskih sredstev gradnja prizidka k osnovni šoli.

Toda nikoli se ne smemo ustaviti. Samo dobro opremljeni kraji lahko zadržijo odseljevanje ljudi iz težko dostopnih predelov občine. Lahko pa si zamislimo, kako pusta in revna bodo področja naše dežele, če na njih ne bo živel slovenski človek, ki je s svojimi pridnimi rokami to zemljo obdeloval in negoval že stoletja. Takšno videnje slovenske zemlje brez pridne delavne roke sme obstajati le kot svarilo in spodbuda za skladen razvoj občine.

Za ohranjanje našega okolja pa ne zadošča samo prizadevanje občine kot lokalne skupnosti, ampak mora svojo vizijo pokazati tudi država. To bo toliko bolj pomembno v trenutku, ko bodo meje z EU urejene.

UO podružnice SLS Moravče

Anketa o novem občinskem časopisu

»V redu so«

»Novice iz Moravske doline«, novi občinski časopis, je s svojo predstavitveno izdajo že preživel ognjeni krst. Mnenja o (ne)uspešnosti so različna. Da bi izvedeli, kaj o časopisu menijo naši občani, smo med njimi izvedli anketo.

Janez Kunavar, 31: »Več pozornosti bi lahko namenili športu in tudi manjši kraji v občini bi lahko dobili več prostora. Dobro bi bilo, če bi objavili seznam tistih, ki so dobili nepovratna sredstva. Lahko bi uvedli oglase za našo občino.«

Tone Požar, 12: »V redu so.«

Dragica Osolnik, 55: »Zelo so mi všeč, bralci pa bi bili lahko obveščeni, kam naj oddajo zahvale, v spomin. V časopisu bi lahko uvedli oglase za področje naše občine.«

Janez Vrankar, 30: »Kar všeč so mi, morda so preobsežne. V časopisu bi lahko predstavili starejše Moravčane, ki so bili za ta kraj pomembni.«

Dragica Srenjšček, 40: »So kar v redu. Ker smo bili navajeni na Slamnik, pogrešam novice iz ostalih občin, posebno še iz Domžal.«

Ana Klemenc, 59: »So kar v redu. Časopis je kar obsežen, dobro pa bi bilo, če bi bilo še kaj informacij iz drugih občin.«

Franci Urbanija, 20: »Zamiselnost ni slaba, mogoče je časopis rahlo preobsežen. Tudi črke bi lahko bile večje.«

Svetnikom občinskega sveta

Ob začetku novega tisočletja, ko pravijo, da je to prelomnica marsičesa, si želimo prelomnice tudi v delovanju Občinskega sveta Občine Moravče.

Morda je beseda prelomnica prehuda, saj tako slabo spet ni bilo. Morda je prava, če mislimo preusmeritev do sedaj največje proračunske postavke, ki je bila namenjena komunalni dejavnosti, v šolstvo, otroško varstvo, zdravstvo in še nekatere dejavnosti skupnega pomena. Takšna oločitev pomeni velika odgovornost svetnikov, da skupne interese, ki so pomembni za celotno občino, postavijo na prvo mesto, pred lokalne ali osebne. Volilci običajno znajo preceniti, kaj je pomembnejše zanje in njihovo lokalno skupnost, čeprav se bo kakšen kilometer ceste asfaltiral nekoliko kasneje. Ni pa jim vseeno, če njihovi otroci ali vnučki že leta čakajo na prostor v vrtcu, pa še vedno nimajo te sreče, da bi bili deležni otroškega varstva v svojem, domačem kraju. Ali pa otroci v osnovni šoli, ko nimajo možnosti pojesti šolske malice v jedilnici, temveč to počnejo v razredih, med knjigami in zvezki.

Zdravstveno varstvo v občini je že dalj časa deležno veliko kritik zaradi slabe organiziranosti, kar pomeni dolge čakalne vrste ter prepogosta menjava zdravnikov, predvsem pediatrov. Obstaja občutek, da so svetniki kar dobrega zdravja, sicer bi ob pogostejšem obisku zdravstvenega doma zagotovo terjali boljše funkcioniranje zdravstvenega varstva.

V prvi številki občinskega glasila je župan dokaj podrobno opisal naloge občine v tem letu in so v glavnem tudi predmet občinskega proračuna za leto 2000, čeprav bi marsikatera od navedenih zaslužila mesto že v katerem od prejšnjih sprejetih proračunov. Upati je, da se pri usklajevanju letošnjega občinskega proračuna doseže konsenz, ki bo zagotovil maksimalno izvajanje predstavljenih nalog.

Včasih obstaja občutek, da se Zakon o lokalni samoupravi, ki je naložil občinam vso odgovornost za njihov celoviti razvoj in delovanje na vseh življenjskih področjih, še vedno ne razume v popolnosti, saj komunalna infrastruktura v občini ni glavna in prioritarna naloga.

Naj na koncu apeliram na vse občinske svetnike, v čigar rokah so škarje in platno celotnega odločanja v občini, naj bo njihovo vodilo zadovoljiti najširše interese volilcev, katerih ne smejo razočarati in so jim prav to tudi obljubili.

M. C.

Franc Rotar, 67: »Časopis mi je kar všeč, dobro pa bi bilo, če bi bili občani bolj obveščeni o dejavnostih občinske uprave.«

Aleš Vozel

Anketa, ki jo je pripravil in izvedel Aleš, stalni dopisnik in študent novinarstva, kaže, da ste predstavitveni izvod Novic iz Moravske doline vsaj prelistali. In tega sem posebej vesela. Večina vprašanih meni, da je glasilo preobsežno, vendar navajajo, kaj v njem še pograšajo in ne povedo, česa je preveč. Zajec je tokrat skrit v trimesečnem premoru, zato se je nabralo toliko prispevkov. Vsem anketirancem se zahvaljujem za odgovore in iskrenost, s katero so opozorili na pomanjkljivosti. Nisem narcisoidna in dobro vem, da kdor dela, dela tudi napake, ki pa jih pogosteje opazijo drugi. Prepričana sem, da se bom skupaj z vsemi ustvarjalci glasila trudila, da bo vsaka številka boljša in jo boste želno pričakovali.

UREDNIKA

Zimska služba v letošnji zimi

Začetni koraki z novimi izvajalci, prve izkušnje, pogledi v prihodnost.

Za zimsko službo 1999/2000 je Občina Moravče sklenila novo pogodbo za izvajanje te obvezne gospodarske javne službe. Na moravškem delu ta dela že opravlja samostojni podjetnik Marko Zupančič iz Lukovice, del občine proti dolini Save pa pokriva družba z omejeno odgovornostjo Vode iz Dola pri Ljubljani. Z obema izvajalcema je podpisana pogodba za dobo štirih let in zajema celoletno vzdrževanje cest. Aktivnosti opravljata na vseh kategoriziranih lokalnih in ostalih občinskih javnih poteh, po katerih se odvija lokalni cestni promet. Po potrebi sta vključila v aktivnosti tudi domačine, ki s svojo opremo in dobro voljo pripomorejo predvsem pozimi k boljšemu stanju na cestah.

Ker je precejšen del slabega vremena z obilico snega in ledu že za nami, smo ju povprašali po njunih opažanjih, prvih izkušnjah in pogledih v prihodnje zime, ko lahko pričakujemo različne zime in najrazličnejše razmere na cestah.

Iz razgovora z moravškim izvajalcem **Markom Zupančičem** smo ugotovili, da je imel težave v pripravljalnem obdobju na organizacijo zimske službe, predvsem pri iskanju in urejanju primerne lokacije za deponijo peskov in soli ter postavitve in manipulacijo strojne opreme za zimsko službo. Navaja, da izbrana lokacija ni primerna in želi s pomočjo Občine organizirati komunalni prostor bližje centra naselja Moravče, kar bo po njegovem mnenju pocenilo storitve. Pričakoval je tudi finančno pomoč s strani naročnika, saj je bila nabava nove strojne opreme zanj velik finančni zalogaj.

Razpolaga z enajstimi plugi in dvema posipalcema s pripadajočo cestno mehanizacijo. Ne strinja se z direktnim naročanjem izvajanja zimske službe s strani krajanov, ker to ni potrebno. Za to obstajajo tehnični normativi (pričetek pluženja, način posipanja, znana je kontrola stanja na cestah), ki jih mora izvajalec upoštevati. Ugotavlja, da preko petdeset klicev dnevno ne vzdrži njegova dežurna služba. Občani so čedalje bolj zahtevni, naročajo tudi čiščenje snega celo na dvoriščih, kar ni v redu. Delo otežujejo slabo grajene ceste. Na višinskih makadamskih cestah je potreben posip s traktorjem

in sočasnim posluževanjem s tovornjakom, kar draži storitve. Bolj je obremenjena strojna oprema (verige, plugi), ki bo prej izrabljena. Nerešena odvodnjavanja, ki ustvarjajo led na takih cestah, otežujejo vzdrževanje kvalitetnega posipa.

Občani prinašajo poleg nekaj graj tudi precej pohval na do sedaj opravljeno zimsko službo, čemur se pridružuje tudi Komunalni oddelek na Občini in dodaja, da je kvaliteta storitev vsaj na nivoju iz preteklih let. Tudi nov izvajalec ugotavlja, da ne bo obupal in bo nadaljeval začeto delo z vso resnostjo.

Družba Vode, ki že nekaj časa opravlja zimsko službo v svoji občini, ima dovolj izkušenj, kar se je pokazalo pri storitvah v tej zimi tudi na savskem delu naše občine. Za moravški del ima organizirano samostojno ekipo za zimsko službo z vso tehnično opremo, ki pokriva samo ta del. Pri razgovoru je potrdil, da je narava cest dokaj neugodna in bo v prihodnje pri pluženju spremenil logistiko pristopa, da bi še povečal učinkovitost storitev. Pričakoval je slabe ceste in se na to tudi pripravil z bolj kvalitetno opremo (večdelni plugi). Podobno kot drugi izvajalec ugotavlja, da je potrebna takojšnja sanacija odsekov, kjer ni rešeno odvodnjavanje, ker poledenele odseke ni možno ustrezno vzdrževati. Tudi posek vej, drevja in odstranitev kamnov ob cesti je na tem delu občine nujna.

Izvajalec je opozorjen, da mora enakovredno vzdrževati vse ceste, tudi na jugovzhodnem strmejšem delu Dešna in ne samo na območju Velike vasi, od koder pohvale občanov novemu izvajalcu kar dežujejo.

Ker se tudi tu odvijajo šolski prevozi, bodo potrebne nujne rekonstrukcije kritičnih odsekov z vodnatimi brežinami, ki se stekajo na ceste.

Iz prvih vtisov lahko ugotavljamo, da smo se pri zamenjavi izvajalcev za vzdrževanje občinskih cest pravilno odločili. Vsekakor pa nas čaka še veliko dela in bomo morali s kupnimi močmi še precej storiti, da bomo dosegli zadovoljivo stanje cest do zadnje domačije v naši občini.

M. BRICL

SNEG, POLEDICA...

Južni del moravske doline zaokroža hribovje Murovice, Ciclja in Slivne z 880 metrov visokim Pivkl turnom. Hribovje se s te višine strmo spušča proti Savi. V zavetju teh hribov imajo domove prebivalci: Velike vasi, Zaloga nad Kresnicami, Sp. Prekra, Hriba nad Ribčami, Zg. Prekra in Dešna. Ta predel je tudi najvišji v moravški občini, kjer zapade največ snega (v novembru 1999 čez 80 cm). Vse štiri povezave z zasavsko cesto so še vedno makadamske. Zaradi velikih naklonov površja so nevarne že v letnem času, v zimskem se ta nevarnost, lahko rečem, potroji.

S podelitvijo koncesije za vzdrževanje cest na tem terenu družbi VODE, se je nevarnost na zasneženih cestah zmanjšala, saj z vso resnostjo in odgovornostjo opravljajo svoje delo v zadovoljstvo krajanov in upam tudi ostalih uporabnikov naših cest. Nemočni pa so nad makadamskimi cestami, kjer ni urejenega odvodnjavanja, saj voda na cestah zmrzuje, ledena ploskev se vsak dan debeli, tej pa tudi pesek ni kos. Poleg tega mora koncesionar dobiti nalog za posipanje od strokovne službe pri Občini Moravče.

Posledica poledenelih, strmih makadamskih cest je v zadnjem času več zdrsov vozil in razbite pločevine. Čeprav je Občina



Stroji, pripravljeni na nove naloge. Foto: Marko Vode

dolžna občanom zagotavljati varen prevoz po cestah, premalo strokovno pristopa k vzdrževanju makadamskih cest. Preprosta matematika nam pokaže, da eno posipavanje navedenih makadamskih cest stane približno toliko, kot dva prepusta z ustrezno drenažo. V kolikor bi najbolj izpostavljen mesta drenirali in naredili prepuste, bi bile naslednjo zimsko sezono ceste manj poledenele, bolj varne, zimsko služba pa cenejša. Upam, da bodo župan in svetniki pri pripravi proračuna pogledali tudi čez vrh hribovja in nam zagotovili varne poti do občinskega središča in do Zasavja.

BRANKA

Energetsko svetovanje - ENSVET

Energetsko svetovalna pisarna
Kamnik-izpostava Domžale
1230 Domžale, Ljubljanska 69
tel.: 061-720-100, 721-321

ZAKAJ?

Energetsko svetovanje - ENSVET - je namenjeno svetovanju o učinkoviti rabi energije v gospodinjstvih in je pomembna pomoč vsem lastnikom hiš in stanovanj. Svetovanja so namenjena vsem tistim, ki želite zmanjšati rabo energije ter s tem prispevati k varovanju okolja, zmanjševanju stroškov za energijo in izboljšanju bivalnih razmer.

KAJ?

Energetsko svetovanje je strokovno, brezplačno in neodvisno svetovanje, kar pomeni, da se ne ukvarja s projektiranjem projektov, ne zastopa proizvodov in proizvajalcev, ne pobira provizij, ipd. Energetsko svetovanje je namenjeno:

- toplotni zaščiti zgradb, kamor sodi pravilna izvedba toplotnih izolacij zunaj in znotraj objekta, upoštevanje predpisov in norm ter poznavanje lastnosti izolacijskih materialov
- izbiri ustreznih oken in zasteklitve
- izbiri ogrevalnega sistema in ogrevalnih naprav - še posebej pomembna je pravilna izbira in velikost naprav, kar pomeni, da se pred vgraditvijo sistema v novogradnje lahko posvetujete, kaj naj bi vgradili
- zamenjavi ogrevalnih naprav in energenta, kamor sodijo sanacije zastarelih kotlovnice, izgradnja plinovodov in želji biti priključen na omrežje, ipd.
- zmanjšanju porabe energije, kamor sodi ozaveščenost vsakega izmed nas, kako prihraniti čim več energije in tudi pitne vode, ne da bi se pri tem odpovedali bivalnemu udobju
- izbiri ustreznega goriva
- sanacij zgradb z namenom zmanjšanja rabe energije - uporabi varčnih gospodinjstevskih aparatov
- primernem ravnanju, ustreznih bivalnih navadah
- uporabi obnovljivih virov energije (sonce, biomasa - les, hlajenje zraka, veter, voda) - možnosti pridobitve denarnih subvencij, ekoloških kreditov, itd.

KDO?

V energetsko svetovalnih pisarnah po Sloveniji, Vas pričakujemo usposobljeni energetski svetovalci, ki Vam bomo na osnovi strokovnega znanja in izkušenj, pomagali poiskati primerno rešitve. Dobrodošlo je tudi vaše znanje in izkušnje. Tudi če ste hišo že zgradili, stanovanje že kupili in opremili, pa Vas pestijo problemi, ni prepozno. Oglasite se in morda bomo lahko poiskali težave in jih odpravili.

Brezplačni nasveti Vam bodo privarčevali denar, povečali zadovoljstvo in ugodje bivanja. Priporočamo Vam, da pred obiskom v pisarni pripravite vprašanja in podatke o zgradbi, ogrevalnih napravah, porabi goriva in projektni dokumentaciji. Tudi če niste čisto prepričani, da lahko opišete problem, se oglasite. Pomagali Vam ga bomo osvetlili s teoretične in rešiti s praktične plati. Če je potrebno, svetovalci pridemo na objekt.

Po sestanku Vam na dom pošljemo poročilo z nasvetom. Krog bo zaključen takrat, ko boste strokovne nasvete upoštevali in jih sami ali s pomočjo usposobljenih, uresničili v Vašem domu. Upoštevanje optimalnih energetskih zahtev pri načrtovanju energijsko varčne hiše ima neposreden ekonomski učinek. V prvi vrsti gre za učinkovito rabo energije v zgradbi in s tem zmanjšanje onesnaževanja, pa tudi za višjo ceno, ki jo doseže nepremičnina. Poleg ekonomskega učinka, je potrebno

upoštevati tudi kakovost bivanja.

Energetski svetovalci lahko s sodelovanjem občin pripravimo tudi predavanja o učinkoviti rabi energije, pri čemer upoštevamo želje krajanov. Sodelujemo tudi pri izobraževanju odraslih in otrok. Sodelovanje s šolskimi programi poteka s sodelovanjem pri pripravi posameznih učnih ur, naravoslovnih dnevov, ipd.

DEJAVNIKI, KI VPLIVAJO NA RABO ENERGIJE VSAKE ZGRADBE SO:

LOKACIJSKI geografska lega, regionalna lokacija, topografija zemljišča, izpostavljenost, naravne ovire, vegetacija, mikroklimatski pogoji, mikrolokacija, veter, sončno sevanje. **KONSTRUKCIJSKI** geometrija in oblika zgradbe, mikroklimatske razmere zgradbe, toplotna akumulacija konstrukcij, elementi fasade, prezračevanje.

VSEBINSKI razporeditev prostorov, pasivni sistemi ogrevanja, aktivni sistemi ogrevanja

ZNAMENJA, KI KAŽEJO NA ENERGETSKI PROBLEM

Poraba nad 15 litrov olja na m² stanovanja na leto, kar je posledica neizoliranosti objektov, zastarelih naprav in regulacije, nevzdrževanih naprav in gorilnikov, rosna stekla na oknih, plesen na zidovih, hlad na zidov, ledene sveče na žlebovih, dimnik kondenzira in pušča rjavo barvo ter razpada, dimni plini so temni, gosti in smrdljivi. Nesanirani dimniki ob prehodih na energetsko bolj učinkovite naprave in regulacijo, razsipnost z električno energijo pri kuhanju, peki in pripravi tople sanitarne vode.

AKCIJE

Za obveščanje javnosti o delu pisarne uporabljamo medije, kot so lokalna glasila in časopisi, radio in televizijo. Obveščamo in svetujemo občanom pri javnih razpisih za sofinanciranje izvajanja ukrepov učinkovite rabe energije in obnovljivih virov. Sredstva, ki so razdeljena v obliki brezplačnih subvencij, so omejena, zato so včasih razdeljena v zelo kratkem času.

Vabimo tudi vsa zainteresirana podjetja z gradbenega in energetskega področja zgradb, da se nam predstavijo z informativnim gradivom, pri čemer pa je potrebno upoštevati, da nismo reklamna agencija, ampak lahko na določenih nivojih vzpostavimo sodelovanje.

Domžalska svetovalna pisarna je pričela delovati v začetku leta 1998 in v dveh letih delovanja sem lahko spoznal, kateri problemi so najbolj pogosti in kako se jih lotiti. Ker se je nekdanja občina razdelila na nove občine in ker ima vsaka tudi svoj časopis, sem se odločil, da Vas o novostih in akcijah informiram, saj svetovalna pisarna nima strogo občinskega značaja ampak regionalnega. Dokaz temu so tudi številni svetovanci iz Vaše občine.

V Domžalah se energetsko-svetovalna pisarna nahaja v prvem nadstropju občinske zgradbe. Pisarna je odprta vsako sredo med 17.00 in 19.30. Pokličete lahko na telefon 720-100 ali na GSM 041-533-889.

Vabljeni!

V letu 2000, Vam želim predvsem zdravja, sreče in medsebojnega razumevanja!!!

IVAN KENDA, univ.dipl.inž.

Sanacija gozda po žledu in snegolomu v letu 1999

Na območju Gozdnogospodarske enote Moravče je gozdno drevje do nadmorske višine 500 m v mesecu februarju poškodoval žled in sneg. Vzrok za nastanek poškodb dreves je bil dež v nižinskem predelu, ki pa je zaradi nenadne ohladitve začel zmrzovati na drevju. Na mokrih vejah je nastajal led, nato je pričel padati še moker sneg. Zaradi preobremenitve dreves z žledom in snegom se je drevje začelo lomiti in ruvati. Najbolj prizadeti drevesni vrsti sta bili bor in bukev.



Med najbolj prizadetimi predeli so bili v nižinskih katastarskih občinah: k.o. Vrhpolje (nad naseljem Vrhpolje in Zg. Tuštanj), k.o. Moravče (nad naseljem Češnjice-Dunaj, Hribce in okolica Gorice), k.o. Drtija (nad naseljem Drtija in Sp. Dobrava ter pod naseljem Dešen), k.o. Zgornje Koseze (nad mlinom Rotar in okolica naselja Ples), k.o. Peče (območje Bele vode), k.o. Negastrn (za naseljem Prikrnica in okolica naselja Pogled), k.o. Krašce (okolica naselja Dole).

Skupno je bilo zaradi žleda in snegoloma poškodovanih 1.726 m³ gozdnega drevja, kar predstavlja 20 % celotnega odkazila v GE Moravče.

Nekateri predeli, ki imajo poškodovano drevje, so na zemljiščih, katera so nedostopna s traktorji in ostalo gozdarsko mehanizacijo.

A. PETRIČ in J. OCEPEK

OBVESTILO LASTNIKOM GOZDOV

Vsi lastniki poškodovanih gozdnih dreves morajo narediti popolni gozdni red:

- zložiti veje in vrhače v kupe,
- obeliti panje iglavcev,
- odstraniti vsa poškodovana drevesa in
- lesno maso nad 10 cm debeline spraviti iz gozda.

Izdelava gozdnih vlak v letu 1999

Na podlagi javnega razpisa Občine Moravče, ki je bil objavljen v glasilu *Slamnik*, se je za sofinanciranje izdelave gozdnih vlak in dostopnih poti do kmetijskih zemljišč prijaviło 15 vlagateljev. Popolnih je bilo 13 vlog. Do konca leta so bile izdelane naslednje vlake in dostopne poti:

- **Češnjice – Krulc**, novo izdelana vlaka
- **Gora pri Pečah – Strmljan**, novo izdelana vlaka in razširitev dela obstoječe dostopne poti,
- **Serjuče – Tič**, novo izdelana vlaka in rekonstrukcija obstoječe vlake,
- **Žerenk, Drtija – Učakar**, razširitev dostopne poti in gozdne vlake,
- **Limbarska gora – Pestotnik**, razširitev obstoječe vlake in izdelava nove vlake,
- **Stegne – Jemec**, novo izdelana vlaka in razširitev dostopne poti,
- **Drtija – Mihalič**, novo izdelana vlaka in rekonstrukcija dela obstoječe,
- **Zalog – Javoršek**, novo izdelana vlaka in razširitev dostopne poti,
- **Selce – Klopčič**, novo izdelana vlaka in razširitev dostopne poti,
- **Podgorica – Bedenk**, razširitev dostopne poti in gozdne vlake.

Skupna dolžina izdelanih vlak in dostopnih poti je 4.460 m. Dela niso zaključena na naslednjih lokacijah: Hrib nad Ribčami – Ribič, Češnjice – Cerar in Soteska – Capuder.

J. OCEPEK, A. PETRIČ

Preventivni pregledi molznih stojev

Redno čiščenje, vzdrževanje in redni preventivni pregledi molzne opreme so le nekateri izmed pogojev za proizvodnjo kvalitetnega mleka in dobrega zdravstvenega stanja živali. Zaradi nepravilnega delovanja molznega stroja se lahko v vimenu poveča število somatskih celic. S takšnim strojem povzročimo nastanek vnetja vimena (mastitis) ali namolzemo mleko, ki ima preveliko število mikroorganizmov. Da bi se izognili tovrstnim težavam, izkoristite priložnost in stroj prepustite v preventivni pregled strokovnjakom.

V letošnjem letu bodo organizirani preventivni pregledi molznih strojev.

Pregled zajema:

- kontrola hidropulzatorja,
- pregled in meritve vakuumske črpalke in vakuum voda,
- svetovanje za zamenjavo iztrošenih delov,
- manjša popravila in
- prevoz do lastnika molzne opreme.

Stroške preventivnega pregleda se krije iz sredstev Proračuna Občine Moravče.

Vsa ostala dodatna dela se obračunavajo po porabljenem času in porabljenih rezervnih delih, kateri so bili zamenjani pri pregledu. Pregledi se bodo opravljali pri vseh kmetovalcih, ki se bodo prijaviło za pregled pri **Kmetijski svetovalni službi Moravče - Ocepek**, (vsak dan od 7. – 9. ure, tel.: 731 - 236) do 25. februarja 2000.

J. OCEPEK

Naš otroški zdravnik

Tomaž Klinar

Dr. Irena Klemenčič bo svojo poklicno pot obogatila še z dodatnim študijem. Za čas njene odsotnosti z dela smo v občini Moravče dobili novega zdravnika v otroški ambulanti Tomaža Klinarja, dr.med. Rodil se je na Jesenicah, večino časa je s starši živel v Ljubljani. Sedaj je poročen, oče dveh malih deklic, starih 16 mesecev ter 3 leta in pol in živi v Komendi. Že med študijem si je želel postati pediater. Zaradi slabih praktičnih izkušenj v času študija je začel premišljevat o kirurški stroki. Po končanem študiju kljub vsemu dela z otroki in pravi, da mu je to v veliko veselje.

Pedrija je posebna strokovna veja medicine. Ali menite, da je za to populacijo potreben poseben pristop tako pri zdravljenju - kurativi kot pri preprečevanju - preventivi?

Pri otroku, še posebno če je bolan, je potreben poseben pristen pristop. Preprečiti ali vsaj omiliti je potrebno občutek strahu ter vzpodbuditi zaupanje in sodelovanje.

Tudi starši svojo občutljivost in dovzetnost najbolj izražamo takrat, ko zbolijo naš otrok. Ali imate občutek, da je težko pridobiti zaupanje in sodelovanje staršev?

Ko otrok zbolijo, so starši pripravljeno zanj narediti vse ali skoraj vse. Se pravi, da je njihova stopnja sodelovanja na visoki ravni. Kadar gre za kakšen preventivni ukrep, marsikdo od njih ni več prepričan, če je le-ta sploh potreben.

Kaj se vam zdi najbolj obremenjujoče pri otroku? Mogoče izvajanje diagnostike, ko otroka sprašujete; mogoče, ko ga zdravite ali morda, ko se posvetujete z mladimi starši, preventivno pregledujete otroka in morate biti na vse pozorni. Najtežje je pri otrocih do 3. leta, ker še ne morejo sami opisati svojih težav, bolečin in jim še ne moreš pojasniti določene stvari tako, da bi jo lahko razumeli.

Se vam zdi, da bi bila potrebna določena predavanja, diskusije s šolsko mladino o današnjih perečih zdravstvenih problemih (AIDS, hepatitis, droge, alkohol ipd.), ki se jim žal ne izognejo niti otroci? Bi omogočili posameznikom možnost, da se pogovorijo o morebitnih tovrstnih problemih z vami kot strokovno usposobljeno osebo?

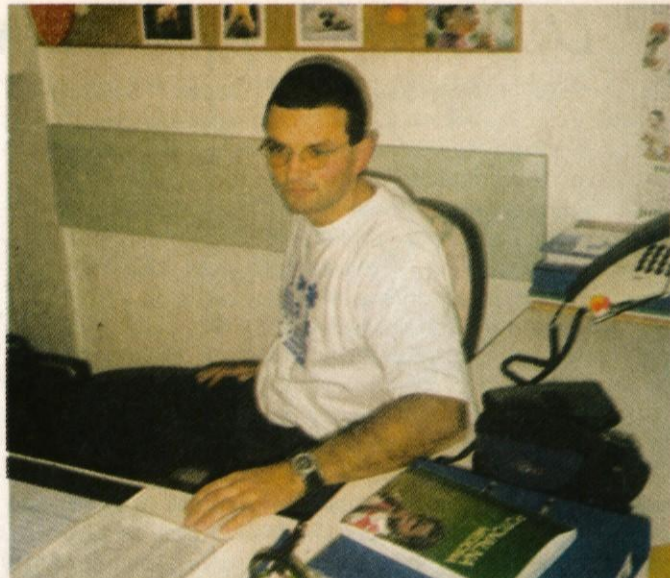
Seveda sem pripravljen sodelovati pri obravnavanju tovrstne problematike. Žal se vedno znova potrjuje, da so tem težavam bolj izpostavljeni otroci brez pravega doma, torej iz skupnosti, ki ni prava družina. Starši so tisti, ki otroka prvi poučijo o tem, ga seznanijo in mu svetujejo. Tudi v šoli bi naravoslovni program moral zajemati obsežnejšo snov, ki bi omogočala lažje razumevanje tovrstnih problemov. Vem, da največ povedo in dajo pogovori na štiri oči, zato se jim nikoli ne bom izognil.

V zdravstvenem domu v Moravčah ste sedaj dobra dva meseca. Katera obolenja ste do sedaj najbolj pogosto zasledili?

Že moja kolegica dr. Klemenčičeva me je opozorila na bolj pogosto problematiko akutnih obolenj, bronhitisov in astme. Obstajajo tudi določeni problemi rejencev, ki jih je v Moravški dolini kar precej, in sicer v tem smislu, ker je zgodovina zdravstvenih razmer v njihovi matični družini nepoznana. Ne ve se, ali so bili cepljeni, katere otroške bolezni so preboleli. Običajno so bili pred prihodom v rejniško družino precej zanemarjeni. Rejniške družine pa zelo cenim, saj v njih dobijo ti "ptički brez gnezda" pravi dom.

Kaj menite o cepljenju proti okužbi z bakterijo Haemophyllus influenzae, ki danes zelo vznemirja starše majhnih otrok?

Menim, da bi bilo dobro razširiti obvezni program cepljenja. Tudi cepljenje proti drugim boleznim, npr. klopnemu meningitusu, bi bilo zelo priporočljivo, kajti otroci so temu



povzročitelju vsakodnevno izpostavljeni. S tem nikakor ne trdim, da cepljenje proti okužbi z bakterijo Haemophyllus influenzae ni primerno. Opozoriti želim, da morajo biti starši pozorni tudi na druge povzročitelje obolenj, ki njihovega otroka vsakodnevno spremljajo in ogrožajo.

Kakšni so vaši prvi vtisi o našem kraju, naših ljudeh, saj ste imeli pri opravljanju svojega dela prilžnost vsaj nekatere spoznati?

Na splošno se mi zdi, da so to prijazni in preprosti ljudje. Ker je to "majhen" kraj, sem prepričan, da bom imel še veliko možnosti, da jih pobliže spoznam.

Ali je težko nadomestiti predhodnega kolega, saj se morajo pacienti kljub vašemu prilagajanju tudi sami prilagoditi na pristop zdravnika?

Vsak zdravnik ima svoj način in pristop, zato je za paciente moj nastop oz. način gotovo sprememba in novost. Trudil se bom, čim bolje nadomestiti svojo predhodnico. Delo izven mesta je za zdravnika lahko v marsičem prijetnejše, saj so odnosi pristnejši in tudi zaupanje do zdravnika je večje. Želim si, da ne bi bil le obrtnik v beli obleki in bi opravičil zaupanje otrok in njihovih staršev.

Ali pričakujete tudi povratnih informacij o vašem delu in trudu za varno in zdravo življenje mladih in najmlajših?

Vsake povratne informacije bom vesel in jo bom skušal upoštevati. Tudi kritike in nezadovoljstvo najprej vzamem za dobro, čeprav vedno ponavljam, da je tudi zdravnik zmotljiv in da v medicini absolutne gotovosti ni.

GORJUP

Bakterija haemophilus influenzae in preplah

Tako kot vsi starši po Sloveniji so bili tudi moravški prestrašeni, še zlasti, ko se je bakterija pojavila zelo blizu nas, v Gradišču. Ukrepali smo hitro in naredili seznam otrok, katerih starši so želeli takojšnje cepljenje. Cepiva je bilo v nekaj dneh dovolj in cepljenje je potekalo po urniku v otroški ambulanti. Od 17.12. - 31.12.1999 smo cepili 110 otrok. Starši teh otrok so bili samoplačniki. Stroške cepljenja bodo dobili povrnjene pri Zavodu za zdravstveno zavarovanje. V januarju bomo v posvetovalnici naročali že kot obvezno cepljenje tudi cepljenje proti bakteriji haemophilus influenzae. Kdor želi o cepljenju vedeti še kaj več, naj se obrne na izbranega otroškega zdravnika ali ostale zdravstvene delavce.

KRISTINA PIRC

Uspešno delo Gasilske zveze Moravče

Gasilci-delegati prostovoljnih gasilskih društev Moravče, Krašče, Peče, Vrhpolje in Velika vas bodo na bližnjem občnem zboru Gasilske zveze Moravče ocenili delo zveze v preteklem letu. To bo njen tretji redni letni občni zbor.

Prostovoljna gasilska društva, združena v Gasilsko zvezo Moravče imajo skupno približno 620 članov in članic. To pomeni, da je približno 12 % vseh prebivalcev občine Moravče včlanjenih v gasilska društva in po tej zastopanosti sodi GZ Moravče med uspešne gasilske zveze v Sloveniji. Operativno jedro sestavlja okoli 200 gasilcev (gasilci, gasilci I. in II. stopnje, nižji gasilski častniki, gasilski častniki), ki po vseh predpisanih pogojih izpolnjujejo zahteve za operativno dejavnost v gasilstvu.

Predsedstvo in poveljstvo GZ Moravče pod vodstvom predsednika Ivana Vidica in poveljnika Franca Bizilja si prizadevata za stalno dvigovanje kvalitete in kvantitete moravškega gasilstva. Skupaj z vodstvi društev se zavedata, da sta znanje in usposobljenost gasilcev prva pogoja za obstoj in napredek gasilstva v časih, ko tudi požar in brizgalna nista več tisto, kar sta bila nekoč. Tako so se v preteklih dveh letih udeležili tečajev za vodje enot (tečaji za gasilke častnike), tečajev za gasilce sodnike, tečajev za uporabo dihalnega aparata, seminarjev za uporabnike zvez, seminarja za mladino in drugih krajših seminarjev.

Vlaganje v **izobraževanje in usposabljanje** je tudi v gasilstvu najboljša naložba. To potrjujejo operativni rezultati, pa naj je šlo za gašenje požarov, intervencije ob poplavah, odpravljanje posledic snežnih padavin in zmrzali ali iskanje izgubljenih oseb. Novembra 1998 so gasilci PGD Moravč, Krašč in Peč pomagali ogroženim krajanom zaradi poplav, februarja lani pa so gasilci zaradi obilnih snežnih padavin veliko pripomogli k odstranjevanju podrtih dreves s cest, električnih napeljav in tudi poslopij, PGD Moravče opravlja za nekatere krajanke še posebno pomembno nalogo, saj jim v letu dni pripelje več kot milijon litrov vode.

Sodoben **sistem radijskih zvez** s širitvijo mobilnih radijskih postaj in izpopolnjen sistem obveščanja in izpopolnjevanja zagotavlja hitro aktiviranje in nastop gasilskih enot kjerkoli na območju moravške občine ali v njeni sosesčini.

Mesec **oktober je mesec požarne varnosti**, mesec, v katerem si GZ Moravče in posamezna društva še posebno prizadevajo za dvig občutka odgovornosti do svoje varnosti, do varnosti vseh ljudi, premoženja in okolja, pred požari, eksplozijami in drugimi nesrečami. 'Skupne' nastope v oktobru največkrat pripravita Osnovna šola Jurija Vege in PGD Moravče. Vsa društva pa v tem času izvedejo vsaj po eno vajo.

Gasilsko tekmovanje je naslednja aktivnost, ki jo je treba posebej omeniti. Gasilska zveza Moravče organizira letna tekmovanja članov in članic, veteranov, mladincev in pionirjev za svoja prostovoljna gasilska društva. Zadnji dve leti se je temu tekmovanju pridružilo še tekmovanje ekip civilne zaščite za memorial Saša Lebarja. Čeprav so kriteriji za nastop na državnem tekmovanju iz leta v leto strožji, sta se na državno mladinsko prvenstvo leta 1998 uvrstili ekipi pionirk PGD Peče in pionirjev PGD Moravče ter dosegli lep uspeh.

V okviru GZ Moravče delujejo štiri komisije: komisija za mladino, komisija za članice, komisija za gasilske veterane in zgodovino požarnega varstva ter komisija za priznanja in odlikovanja. Komisija za mladino je že drugo leto pripravila 'gasilski kviz' za ekipe mladincev iz vseh petih društev. Prehodni pokal je že drugo leto zapovrstjo osvojila ekipa PGD Peče. Komisija za veterane in zgodovino požarnega varstva pa je v novembru lanskega leta organizirala izlet veteranov v gasilski muzej v Metliko.

Tehnična oprema društev sicer še nikoli ni zatajila, vendar pa je nujno stalno posodabljanje, ki pa zahteva velika finančna sredstva. Največji tovrstni zalogaji so potrebni za nabavo

gasilskih vozil. Leta 1998 je ob 70-letnici dobilo novo orodno vozilo PGD Velika vas, letos pa bo ob praznovanju 100-letnice delovanja prevzelo novo orodno vozilo PGD Moravče. Od druge opreme je treba omeniti dihalne aparate, s katerimi so se v zadnjih dveh letih opremila vsa društva. Več sredstev bo treba nameniti za osebno opremo gasilcev.

V proračunu Občine Moravče je GZ Moravče zastopana s približno 1,7 %, kar je v letu 1999 pomenilo 8.240.000 SIT. Od tega je bilo za novo vozilo PGD Moravče namenjenih 3.200.000 SIT (39%). Za nabavo druge nove opreme v društvih je zveza namenila četrtno 2.000.000 SIT (24 %), za vzdrževanje gasilskih domov, vozil, druge opreme ter njihovo zavarovanje 1.150.000 SIT (približno 14 %), za izobraževanje 400.000 SIT (5 %), tekmovanja 350.000 SIT (4 %), ostala sredstva pa so bila porabljena za splošno dejavnost zveze (plačilo tajniku zveze, literatura, proslave itd).

Vsekakor čaka GZ Moravče v letu 2000 in v prihodnjih letih težko delo. Proračunska sredstva občine so seveda omejena, porabnikov pa je veliko. Toda z načrtnim strokovnim delom in dolgoročnimi pogledi bo GZ Moravče uspelo ne le zadržati doseženo raven, ampak jo iz leta v leto izboljševati.

B. BRVAR

Z znanjem že drugič do pokala

Peče, sobota 11. december, 1999

Mladi člani gasilskih društev, ki so povezana v Gasilsko zvezo Moravče, so se že drugič pomerili v znanju in veščinah pomembnih za bodoče aktivne člane gasilskih društev. Kviza se je udeležilo vseh pet PGD v občini. Povabilu se žal ni mogel odzvati župan občine Moravče, ki pa je mladim v pismu namenil nekaj pozdravnih besed in jim zaželel veliko znanja na kvizu.



V dvorani gasilskega doma PGD Peče, ki je bilo letos organizator tekmovanja, je vseh pet tekmovalnih ekip pozorno prisluhnilo navodilom. Najbolj zaskrbljene so tekmovalke z Vrhpolja saj so čast društva branila samo dekleta in ni jim šlo slabo. Foto: T. STENKO

Mladi člani od 11. do 14. leta starosti so se pomerili v treh krogih. Najuspešnejši so bili v prvem krogu, v katerem so jim bila zastavljena vprašanja o organiziranosti gasilstva, zgodovini, pravilih in postopkih ravnanja v posameznih intervencijskih primerih. Znanje na tem področju je bilo za vsa društva skoraj popolno in tudi izkupiček točk. Sodniki so imeli največ dela v drugem krogu, ko so morali člani ekip izdelati tri različne vrste vozlov. Tu se je že pokazala razlika v pripravljenosti ekip, saj ena od petih ekip ni izdelala pravilno niti enega vozla. To je pomenilo že razlike v točkah. Odločitev o zmagovalcu je bila jasna, ko so odgovarjali na vprašanja tretjega kroga, ki je tokrat zajemal znanje o koledarjih, kar je bila po izboru mentorjev primerna in aktualna tema za zaključek tisočletja. Zmagovalna ekipa je pravilno odgovorila na vseh pet vprašanj in si zmago zares zaslužila. Za druge ekipe pa je bil to pretrd oreh. Pred razglasitvijo rezultatov, podelitvijo priznanj in prehodnega pokala, je

Peče so ponovno dobile trgovino z mešanim blagom

Pečani so nekaj zadnjih mesecev lahko kupovali živila in druge vsakdanje artikle le v trgovinah izven domačega kraja. Prostor namenjen za trgovski lokal v gasilskem domu je bil namreč prazen in zaprt, potem ko je s trgovsko dejavnostjo prenehala Marija Konček. 10. decembra lani je trgovnica v Pečah znova oživela. Odprla jo je firma SPINA, d.o.o. iz Krašč, ki se s trgovsko dejavnostjo ukvarja že 5 let. O trgovini v Pečah sem se pogovarjal z lastnico firme Jožefo Novak.

V Pečah trgujete že dober mesec. Ste zadovoljni s prometom?
Promet v decembru lanskega leta je bil majhen in upamo, da bo v prihodnje boljši. Decembra ljudje nabavljajo več kot druge mesece in tudi drugačne artikle, kot so darila, zato nabavljajo v trgovinah višjega razreda.

V decembru ste imeli odprto vsak dan. Bo tako ostalo?

Ne. Od 1. januarja dalje bo trgovina odprta ob torkih, četrtnih, petkih, sobotah in nedeljah, zaprta bo torej ob ponedeljkih in sredah. Ob nedeljah bo odprta od 8.30 do 10. ure.

Verjetno prodate največ živil?

Da, največ prodamo živil, prodaja pijač pa je pod pričakovanji. Vse cene živil in pijač, razen delikatose in kruha, so diskontne. Trgovina v Pečah je lahko dobro založena s trajnimi in trajnimi artikli, medtem ko artikle s kratkimi datumi uporabe lahko dostavimo samo v manjših količinah.

Najbrž je vam trgovcem kar prav prišlo medijsko 'žlobudranje in pretiravanje', kaj vse se lahko zgodi ob prehodu v leto 2000? So ljudje kupovali »za vsak primer«?

Prodali smo le več baterij in sveč, zaloge živil pa si ljudje očitno niso pripravili, saj po prodaji sodeč.

Ste se sami česa bali?

Ne.



V dobro založeni trgovini vam bo postregla prodajalka Andreja

Vrniva se k našim kupcem v Pečah. Imate občutek, da so večinoma zadovoljni?

Premalo časa smo prisotni v Pečah, da bi lahko odgovorila na to vprašanje. Morda čez kak mesec.

Svojo ponudbo kar pogosto popestrite z raznimi akcijskimi prodajami, ki pa jih menda kupci koristijo le v vaši trgovini v Kraščah. Zakaj te možnosti nimajo tudi kupci v Pečah?

Akcijsko prodajo pripravlja Združenja trgovcev, katerega članica je tudi naša trgovina in ni le od nas odvisno, v katero trgovino dobavitelj dostavi blago. Pri zadnji akcijski prodaji smo v Pečah en dan kasnili, vendar bomo poskrbeli, da se bo akcijsko blago tudi v Pečah prodajalo istočasno kot v naši trgovini v Kraščah.

Bi kaj dodali k temu kratkemu pogovoru?

Vsem želim srečno novo leto 2000.

B. BRVAR

Sejmi v Moravčah skozi čas

V knjigi Staneta Stražarja Moravska dolina je zapisano, da so Moravčje s pismom takratne vlade dne 29. decembra 1804 dobile pravico do organizacije treh sejmov v letu in sicer na dan sv. Matija, sv. Jerneja in sv. Martina. Z zakupom sejmskih dni so Moravčani pridobili pravico do šestih sejmov. Z odlokom dvorne pisarne iz leta 1842 in odlokom deželne vlade v Ljubljani iz leta 1890 je bilo določeno, da so bili za sejme določeni naslednji dnevi:

tekmovalce in polno dvorano navijačev nagovoril predsednik GZ Moravče Ivan Vidic. Pohvalil je tekmovalce, mentorje in pripravljavalce kviza ter izrazil upanje, da se bo kviz ohranjal še mnoga leta in mladim članom prinašal prijetna druženja, zanimiva znanja in veščine, ki jim bodo koristile tako v življenju kot pri bodočem udejstvovanju v prostovoljnih gasilskih društvih. Predsednikovo upanje po ohranitvi kviza zagotovo ni brezpredmetno, saj ve, da je vodenje Komisije za mlade pri GZ Moravče zaupano zanesljivemu, natančnemu, delavnemu in ustvarjalnemu Tontu Stenko. Predsednik GZ Moravče je z veseljem že drugo leto zapored podelil prehodni pokal ekipi PGD Peče, ki se je v vseh treh krogih najbolj izkazala. Če jim to uspe še tretjič, bo pokal njihova trajna last, za to pa se bodo morali boriti še prihodnje leto, kar pa ne bo lahko, saj se bo ekipa za prihodnji kviz pomladila.

MAL

24. februar (sv. Matija), ponedeljek v velikem tednu, 16. maj (sv. Janez), 21. junij (sv. Alojzij), torek po sv. Jerneju, ki goduje 24. avgusta in 11. novembra (farni patron sv. Martin). Dovoljenje za sedmi sejem, ki je 17. decembra, so Moravčje dobile šele okrog leta 1960.

Že v prejšnjem stoletju je bilo določeno, da je sejem na prihodnji delavnik, v kolikor je semanji dan na praznik.

Semanji dnevi v Moravčah v letu 2000 so po izročilu iz preteklosti naslednji dnevi:

| | |
|--------------|-----------------------------|
| 24. februar | Matijev sejem |
| 17. april | veliki ponedeljek |
| 16. maj | Janezov sejem |
| 21. junij | Alojzjev sejem |
| 29. avgust | torek po sv. Jerneju |
| 11. november | Martinov sejem |
| 18. december | delovni dan po 17. decembru |

V knjigi Moravska dolina piše, da so sejmi Moravčam prinašali lepe dohodke. Prav bi bilo, da bi kljub spremenjenim tržnim razmeram, sejmi v Moravčah postali dnevi, ko bi se obiskovalci sejma srečali, sejmska ponudba pa bi morala privabiti tudi obiskovalce iz krajev v sosednjih občinah. Na ta dan bi morala biti posebej skrbno izbrana tudi turistično gostinska ponudba v našem kraju. Le tako bodo sejmi v Moravčah pridobivali na veljavi in kraju prinašali dohodke kot v preteklosti.

M. BRODAR

Silvestrovanje v Pečah

Slovo od starega leta in celo od starega tisočletja naj bi bilo kar se da veselo. Takega mnenja je tudi KŠD Peče, ki je krajanom Peč in njene okolice pripravilo novoletno praznovanje na prostem.

Leto 1999 je bilo v Pečah zelo aktivno na vseh področjih življenja, zato so se člani športne skupine odločili, da naj bo tako tudi ob zaključku.



Praznovanje se je začelo s pohodom z baklami. Pot se je vila po poti skozi Peče do Goričan, pa naprej do Kosez, kjer je bil edini postanek. Na domačiji ob poti so se pohodniki lahko okrepčali s čajem. Nato so nadaljevali pot čez Ravne in se približno po eni uri vrnili v Peče, kjer so pohodniki dobili spominke. Ostala družina, ki se pohoda ni udeležila, se je medtem zabavala v glasbenem vzdušju. Ob 22. uri je bila sveta maša. Po maši se je praznovanje nadaljevalo z glasbo, plesom in obujanjem dogodkov iz iztekajočega se leta. Poskrbljeno je bilo tudi za pijačo, seveda sta bila v mrzlem vremenu najbolj želena vroč čaj in kuhano vino. Predsednik društva Silvo Kos je vse zbrane povabil, da skupaj pričakajo novo leto in na ta način pokažejo, da se ohranjajo tudi trdne človeške vezi. V družbi čas hitro mineva, zato se je znameniti trenutek hitro bližal. Ko se je odštela zadnja sekunda, se je bilo treba posloviti od starega leta in nazdraviti novemu, domačini pa so zbrane presenetili z ognjemetom. Praznovanje se je nadaljevalo do 2. ure jutraj.

D. BRVAR, foto TONE STENKO

Dešen

Z roko v roki v novo tisočletje

Petek, 31.12.1999, vas se blešči v soju novoletnih luči, v domovih so zbrane družine pri slovesnih večerjeh. Veliko pričakovanje narašča, z njim pa tudi vprašanja, kaj se bo zgodilo ob polnoči!? Ali bo zmanjkalo elektrike, se bodo sesuli računalniki, bo konec sveta...?

Prišla je polnoč, elektrike je sicer zmanjkalo, vendar smo jo pogasili sami, si voščili in nazdravili. Sledil je ognjemet iz skoraj vseh dvorišč v vasi. V zvezdno nebo so švigale rakete mavričnih barv, slišali so se vzkliki "bravo" in ploskanje. Tako je vsa vas oživelala in že četrtili so se vaščani zbrali na prostem, si želeli: le najboljših in najlepših stvari, nazdravili nato pa prepevali in plesali do jutranjih ur. Popoldan se je slavlje nadaljevalo ob dišečem odojku in trajalo do naslednjega dne. Z željo, da bi bilo vse leto delovni praznik smo se poslovili in sklenili, da se ob letu ponovno srečamo!

BRANKA

»Magični« vstop v 2000

Kljub neštetim velikim besedam, včasih že pretiravanju o magičnosti prihoda leta 2000, nas je veliko ostalo doma oziroma tam, kjer se domače počutimo.

Mnogo je bilo tudi besed in ugibanj, ali se bo v Moravčah ta večer kaj dogajalo. Od vseh obljub se je navsezadnje uresničila samo tista o sveti maši v župnijski cerkvi pred polnočjo. Res je bilo vse v pričakovanju – hiše razsvetljene in vsakih nekaj minut tudi nebo. Mnogi so k slovesni maši prišli peš. Kristjanu je pomembno »z Bogom začeti vsako delo, da bo dober tek imelo«, še posebno, če gre za prelomne trenutke. Pristrčna, polna navdušenja in iskrenih želja, so bila voščila v žaru svetlobnih raket. Prileglo se je tudi kuhano vino, s katerim so postregli pred cerkvijo cerkveni ključarji in gospod Prelovšek s pomočniki. Bila je odlična poteza! Iskrena hvala prizadevnim organizatorjem, ki jim ni bilo žal časa za druge na »magični silvestrski večer 2000«.

KUNAVAR

Koledniki za (ne)srečne otroke

Moravški koledniki so se tudi letos podali na pot. Trije kralji, zvezda, pastir in župnik Viktor Primožič so obiskali 520 družin in tudi občino in župana. V letošnji akciji je sodelovalo 23 kolednikov od tretjega razreda osnovne šole do tretjega letnika srednje šole.



Darovalci so bili zelo velikodušni, zato so koledniki zbrali kar 998.000,00 SIT. Darove so zbirali za uresničitev programa Brazilija - Srečni otroci. Namenjen je za razširitev učilnic, igrišč in delavnic za otroke z ulice, ki nimajo doma ali prihajajo iz razbitih družin. Te otroke zbira misijonar Ernest Saksida in jim na ta način pomaga priti do poklica in boljšega življenja. Ob takšnih akcijah vedno znova spoznavamo, da je na svetu še mnogo trpljenja zaradi revščine. Učimo se tudi darovati revnejšim in spoštovati to, kar imamo, kar je še posebno vzgojno za otroke.

MILKA NOVAK

Božič - želja po miru in ljubezni

Zadnji dan pred božičem. Po napornem delavniku se utrujeni vračamo domov in razmišljamo, kako bi si na hitrico pričarali čimveč prazničnega vzdušja. Za kosilo bo verjetno zmanjkalo časa. V mraku na oknih zagorijo betlehemske lučke, na poti skozi vas zadiši po kadilu, tu in tam se zasliši pritajena molitev. Doma »pokadimo in pokropimo« po hiši, otroci pri tem uživajo. Nato se malce pomudimo ob jaslicah, prižgemo nekaj kresničk in se usedemo k večerji. Na mizi je šunka, pečenka, klobase in potica – kar pač komu prija. Po večerji si na televiziji ogledamo božično oddajo, kmalu pa se je treba pripraviti za polnočnico. Koraki gluho odmevajo, ko v strupenem mrazu nekaj pred deseto stopamo proti cerkvi, spotoma primerjamo svetleče okrašena drevesca in balkone. In se ne moremo odločiti, kaj je lepše. Kar mirno je, pred leti so bučno pokale petarde. Zvon cerkve sv. Jerneja vabi v praznično razsvetljeno notranjost, ki je kmalu nabito polna. Tišina, mir, spokojnost so

kakšno bo vreme v prihodnjem letu. Ta navada je bila posebej živa v Kosezah. Pri enem od gospodarjev so na mizi prerezali debelo čebulo in iz polovic naredili 12 "skodelic", vsako od njih, ki so predstavljale mesece, so napolnili s soljo in jo označili. Naslednje jutro po maši so prišli pogledat: v nekaterih skodelicah se je sol stopila – ti meseci bodo mokri, ostali pa suhi. Ta običaj so pri nekaterih hišah imeli že 12 dni pred Božičem, nekje pa na večer starega leta.

Nekdanji cerkevni pevci iz Peč so po polnočnici radi zavili v Goričane, k Lovretovim. Tu jim je gospodinja pripravila pravo hišno specialiteto. Kuhane in odcejene suhe slive je dala v skledo, v drugi posodi je sprajila nekaj sladkorja in ga zalila z žganjem ter to kuhala, da se je sladkor stopil. To je potem zliła na slive in v temi žganje prižgala z vžigalico. Alkohol je nato gorel z lepim modrim plamenom, slive so bile nekaj čisto posebnega, tako pa je bilo navadno tudi vzdušje. Pevci so



Maroltovi v Zgornji Dobravi so velik del dnevnega prostora namenili jaslicam, ki so jih skrbno pripravili. Ob odprtem kaminu je prijetno posedeti pred jaslicami in občudovati ustvarjalnost ter spomin na izročilo njihovih prednikov. Foto: MILAN BRODAR

napolnili prisotne. Tedaj se po cerkvi razlije "Sveta noč, blažena noč". Mnogi verniki so prišli zaradi prikladne ure od drugje, marsikdo pa je hotel spet doživeti božič v svojem rojstnem kraju in se prepričati, če je polnočnica res tako lepa, kot tista v spominih iz otroštva: "Rojen je rešenik".

Po doživetem bogoslužju smo se v soju živopisanih raket vračali na svoje domove, polni želja po miru. Še vroč čaj, klepet z domačimi in končan je sveti večer. Ponovili ga bomo še dvakrat, na Silvestrovo in predvečer svetih treh kraljev. Takrat bomo spet blagoslovili naše domove.

Nekdaj je bil sveti večer čisto drugačen. Že advent se je razlikoval od današnjega. V adventu na ples ali celo poroko niso niti pomislili. Zadnji dan adventa je bil strogi post. Takrat so se tudi postavile jaslice, navadno v bogkov kot, z izrezljano ograjico in okrog vezanim prtičkom pod njo: "Mir ljudem na zemlji".

Ob mraku se je po hiši, hlevu, kašči, v svinjaki in drugod pokropilo z žegnano vodo in pokadilo s kadilom – molili so za mir, zdravje, srečo pri živini in na polju. Družina se je nato usedla k praznični večerji: bel kruh, jetrnice ali krvavice, potica. Nato je družina ob prepevanju božičnih pesmi čakala čas odhoda k polnočnici. Na poti so si svetili s trskami.

Od polnočnice grede je sosed povabil sosede, da bi pogledali,

namreč navadno kar tam počakali na prvo mašo.

Silvestrovo se je včasih imenovalo Staro leto in se ni nikdar bučno praznovalo, tako kot sedaj. Blagoslovili so domačije, tu in tam pa so ta večer kuhali punč – prežgan sladkor z žganjem in vodo.

Na predvečer sv. treh kraljev so spet blagoslavljali domove, takrat pa se je pekel tudi poprtnik. To je bil poseben kruh iz bele moke. Na vrhu tega hlebca je bil križ, tudi iz testa. Če je bilo še tako slabo leto in družina še tako revna, za poprtnik ni smelo nikoli zmanjkati bele moke.

Na praznično jutro je bil kruh na mizi, pokrit z velikonočnim prtom. Gospodinja ga je spoštljivo pokrižala in iz njega izrezala križ, ki je takoj romal v kaščo. Ostalo se je razdelilo na vse, ki so bili takrat v hiši.

Verjetno bi se v naših krajih našlo še veliko starih, skoraj že pozabljenih šeg in običajev. Praznovanje Božiča, kakršno je bilo nekoč, pa dandanašnji ni več mogoče. Naglica nam tega ne dopušča. Mogoče bi se morali potruditi in se v praznikih poglobiti vase, se posvetiti drug drugemu, ne pa tekati po trgovinah za šunko in orehi.

Kljub temu pa božič ostaja ena sama velika želja po miru in ljubezni. Tega pa si želimo vsi, verujoči in neverujoči.

J.L.

Veseli december za najmlajše

Da bi otrokom pričarali čimbolj radostna in prijetna doživetja ob prihodu dobrih mož in novega leta, smo v vrtcu organizirali vrsto aktivnosti.

Miklavž in dedek Mraz sta otrokom vsak dan podarila pravljico, ki smo jih vzgojiteljice s pomočnicami predstavile na različne načine. Ena od pravljič, Kuža in muca v izvedbi Lutkovnega gledališča "Uš", so si otroci ogledali v KD.

V KD nas je obiskal čarovnik. Čarovniške predstave kar ni hotelo biti konec, saj bi se rad vsak na odru preizkusil v čaranju. Otroci niso mogli verjeti svojim očem, da jim to tako odlično uspeva. Ves mesec so potekale likovne delavnice. Od vsega jih je najbolj pritegnilo oblikovanje testa. Mlajši so bolj spoznavali testo, starejši pa so postali že pravi mojstri v oblikovanju.



Še malo moke, pa bo potička.....

Otroci iz starejše skupine so komaj čakali dneva, ko so lahko v vrtcu preživeli ne samo dan ampak tudi noč. Pred spanjem so imeli še "Pižama party".

Vsi otroci, ki obiskujejo Fit-klub, so imeli Fit-klub zabavo s svojimi plišastimi igračkami. Posnetek te ure ste si lahko ogledali tudi v silvestrski oddaji na ATV Litija.

Otroke je obiskal dedek Mraz. Ob tej priložnosti so se starejši otroci predstavili z igrico "Zrcalce". Otroci, ki obiskujejo plesno šolo MIKI, so zaplesali tri plesne. Prav vsi otroci so dobili darilca. Naslednji dan jih je čakalo že novo presenečenje, saj jim je dedek Mraz v igralnicah pustil nove igrače.

Ker je dedku Mrazu zmanjkalo denarja za darila in igrače, so nam pomagali posamezniki in podjetja. To so: Termit, Vemis-Mihael Žavbi, Suzuki servis-Vesel Martin, Market Bistrica, M Market, Lukati, Zlatarna Lea, Nissan Krulc, Prodaja šolskih potrebščin, Detelca, Napredek Domžale, Čisto, Ksenija

Šahistke nizajo uspehe

Tudi letošnje šolsko leto šahovski krožek z mentorjem Alešem Anbrožem niza uspeh za uspehom.

25.11.1999 je bilo v Dobu 3. šahovsko tekmovanje v okviru regije. Naše šahistke so zasedle naslednja mesta: 2. mesto Ilijana Gluhaković, 6. mesto Lidija Merela in 7. mesto Špela Peterka.

6.12.1999 pa je bilo ekipno šahovsko tekmovanje v regijskem merilu. Naše šahistke: Lidija, Špela, Ilijana in Teja so zasedle 2. mesto.

Želimo vam, da bi še velikokrat rekly mat in nadaljevale niz uspehov.

BARBARA FALE



Ob dedku Mrazu....to žarijo nam oči, kakor zvezd srebrnih sij.

Novak, Spina, Bojan Peterka, Vidic-VIAP, Aleksandra Kos, Franc Tič, AMD Moravče, Tosama, Kolinska, Pekarna Grosuplje, Občina Moravče, Merkator Ljubljana, Cvetličarna Klavdija, Aco Majhenič, Darja Soklič, Džafič in Farma Ihan. Vsem se najlepše zahvaljujemo, še zlasti Janezu Vrankarju, ki je prevzel vlogo dedka Mraza.

MARIJA GOTAR

Noč v vrtcu



Kot vedno je bil tudi letos december mesec veselja in pričakovanj. Da bi bilo otroško pričakovanje še večje, smo se v skupini PIKAPOLONE odločili, da bomo eno noč prespali v vrtcu. Odločitev je padla in tudi starši so se strinjali z nami. Komaj smo dočakali petek, 17. decembra.

V vrtcu smo se zbrali ob 19.30 uri, se preoblekli v pižame in začeli z "žurom".

Med otroki je zavreščalo. Sploh niso dojele, da bodo v vrtcu zares spali celo noč. Odvil se je program, ki je poleg večerje ob svečah vseboval še: rajalne in gibalne igre, iskanje zaklada, tombola... in ura je bila mimogrede PREVEČ. Kljub temu da so bili otroci zelo utrujeni, brez pravljič, poljubčkov in božanja ni šlo. Po dolgem času nam je uspelo zaspati in tu je bilo že jutro. Veseli in nasmejani, vendar malo manj naspani, smo pričakali starše in jim hiteli pripovedovati, kako lepo nam je bilo.

Skoraj vsak dan se spomnimo te noči in si jo želimo ponoviti. Mogoče nam bo to čimprej tudi uspelo.

METKA in JOŽA, vzgojiteljici

Nenačrtovani obisk observatorija v Tunjicah

Člani astronomskega krožka smo se na planini Kisovec pod Veliko planino udeležili tradicionalnega srečanja slovenskih astronomov amaterjev, ki ga organizira revija Spika. Za srečanje so se zanimali tudi učenci turističnega krožka, zato smo povabili tudi njih. Zbralo se je veliko teleskoparjev, ki pa svojih inštrumentev niso hoteli spraviti iz avtomobilov, saj so se iz smeri Velike planine pričeli valiti oblaki. Tudi najbolj optimistični smo kmalu spoznali, da z jasnim vremenom ter opazovanjem nočnega neba ne bo nič. Gospoda Toneta Špenka, enega od ustanoviteljev društva Komet iz Kamnike, smo naprosili za ogled observatorija, ki sta ga pred kratkim postavila s kolegom Rokom Palčičem blizu Tunjic. Tja nas je zapeljal naš prijazen šolski šofer Radoš. Skupina je štela 12 učencev in 2 učitelja.

Observatorij je za slovenske razmere opremljen na najvišji ravni. Ima dva ameriška teleskopa proizvajalca Meade s premerom zrcal 8 in 10 inčev (col). Teleskopa sta vodena elektronično in opremljena s CCD kamero. Preko kablov sta povezana s PS računalnikom. Observatorij ima še dva teleskopa Dopson s 25 in 40 cm premera za klasično vizualno opazovanje.

Razdelili smo se v dve skupini. Prva je opazovala v observatoriju preko računalnika, druga pa na klasičen, romantičen način zunaj na mrazu. Zunaj so opazovali Jupiter, Saturn, zvezdne kopice v Rimski cesti, galaksijo v Andromedi...



Srcce observatorija – MEADOVA TELESKOPA

Tudi ob računalniku smo imeli kaj videti: posnetki galaksij, kometov, meglic, zvezd. Rok nam je res prijazno pokazal veliko stvari in rad odgovarjal na naša vprašanja. V prihodnosti se obeta še več sodelovanja med moravškimi in kamniškimi astronomi.

MARKO OSOLNIK

Novoletna pošta

Ob bližajočih se prazničnih dneh imajo poštarji nemalo dela. Zasujemo jih s kupi voščilnic s toplimi pozdravi in iskrenimi željami. Presrečni smo, ko dobimo voščilnico, ki nas razveseli in nam da novega elana. Prav zato smo se na šoli odločili, da zadnji teden v decembru oživimo šolsko pošto. Namen gotovo ni, da bi poštarje, pošto ali državo spravili na boben, temveč želja, da bi učenci tudi v svetu poplavljenem s telekomunikacijskimi sistemi pridobili in ohranili prelepo navado dopisovanja. Šolska pošta ima že nekajletno tradicijo in vedno

znova šolo ovije v praznično razpoloženje. Učenci in učitelji si pišemo pisma, jih zbiramo v posebnih nabiralnikih in potem jih razredni "poštarji" dostavijo učencem in učiteljem. Zgodilo se je, da so od silnega navdušenja pisma nastajala celo med učnimi urami, na skrivaj, seveda. Pisem smo bili veseli vsi. Mimogrede sem ujela na uho, ko je ena izmed učiteljic dejala drugi: "Da mi ne boš slučajno pozabila poslati pisma!" Druga je odločno pritrdila. No, po tem lahko vidimo, da vsakogar voščilnica v dobro voljo popelja, nasmeh na lice da in z upanjem obda.

BARBARA FALE

Kratke šolske vesti

HOP CEFIZELJ

Učenci razredne stopnje so si 13. 12. 1999 ogledali predstavo Kranjskih komedijantov z naslovom Hop Cefizelj. Cefizelj in butalski policaj sta navduševala naše učence, saj so bila lica nasmejana, dlani pa so veselo ploskale po ritmu butalskih vragolij.

DROGE, AIDS

Učenci osmih razredov so imeli 25. 11. 1999 naravoslovni dan z naslovom AIDS, DROGE. V mesecu septembru so si ogledali zabavno predstavo na to temo, naravoslovni dan pa so izkoristili za poglobljen pogovor, delavnice in vprašanja o drogi in AIDS-u.

ŠPORTNI DAN

V četrtek, 13.1.2000, so imeli učenci predmetne stopnje športni dan. Lahko so se odločili za smučanje na Krvavcu, plavanje in fitness na fakulteti za šport, drsanje v hali Tivoli in pohod na Šmarno goro.

BARBARA FALE

Osnovna šola Jurija Vege Moravče

Koledar prireditev in dejavnosti v februarju 2000

1. in 2. 2. poskusno preverjanje znanja iz slovenskega jezika in matematike za učence 8.razredov
 - 10.2. ob 16.00 uri, predavanje z naslovom Naporna leta odraščanja, predavateljica Lili Jazbec. Po predavanju bodo skupne govorilne ure.
 - 10.2. odhod učencev 5.razreda na petdnevno zimsko šolo na Pokljuko
 - 11.2. šolsko tekmovanje iz Vesele šole za učence od 4.-8. razreda
 - 16.2. šolsko tekmovanje iz materinščine za bronasto Cankarjevo priznanje
- V začetku meseca bodo potekala tekmovanja v košarki, nogometu, odbojki, namiznem tenisu in streljanju v okviru domžalske regije.

21.- 27.2. ZIMSKE POČITNICE

V primeru objektivnih okoliščin si šola pridržuje pravico spremembe koledarja napovedanih prireditev in dejavnosti.

Novoletni koncert v Moravčah

Na večer, 30.12.1999 se je v Moravčah odvijal novoletni koncert. Kot vsako leto je bila tudi letos dvorana polna zabave željnih obiskovalcev. In mnogi so morali triurni koncert prestati stoje. Nič kaj prijetno. Se bodo organizatorji končno odločili za popoldanski koncert namenjen družinam z manjšimi otroki in večerni termin namenjen drugim občanom?

Že začetek koncerta nam je obetal dobro mero kulturnih užitkov. Božični čas- nemška ljudska pesem v izvedbi kvarteta Nomos iz Trsta nam je dodobra pričarala praznično vzdušje in bila primeren uvod v malce predolg in monoton celovečerni dogodek.

Ob duhovitem »humorju« znanega voditelja Borisa Kopitarja, ki ni mogel zanemariti svojega pevskega talenta s pesmijo Silvestrski poljub in Bela snežinka v spremljavi dinamične in vedno boljše Pihalne godbe Moravče, je večer dokaj hitro mineval. Seveda na vsakem tovrstnem koncertu ne gre brez vsakoletnih nastopajočih kot so; KID Limbar, ki nam je zopet postreglo s tradicionalnim skečem, v katerem je vidno izstopala igra Lojzeta Štefana, in nasmejani fantje ansambla Svetlin, kateri so popestrili nastop dekleškega in otroškega zbora pod vodstvom Milana Kokalja.

Za pristno zabavo je poskrbel dosedaj mnogim neznani humorist Pepi, ki nas je pošteno nasmejal. Letošnja novost in prijetna paša za oči so bili mladi plesalci otroške folklorne



Obiskovalci so do zadnjega kotička napolnili dvorano.

skupine, ki pričajo, da tudi mlajše generacije ohranjajo slovensko narodno izročilo. Koncert se je končal s prazničnim govorom župana Matjaža Kočarja, ki nam je z lepo besedo zaželel uresničitev vseh želja v prihajajočem tisočletju in za konec nazdravil z vsemi vodji nastopajočih.

Tako je bil za nami še en lep dogodek v iztekajočem se letu in upanju na še več takšnih in boljših kulturnih srečanj smo vsak po svoje nadaljevali praznično vzdušje.

C.I.

Četrti božični koncert Komornega zbora Limbar

Ni težko zapisati (če ne prepisati) par sladkobnih misli o božiču. To je popolnoma skladno z današnjo komercializacijo praznikov Odrešenikovega rojstva.

Še vedno pa velja, da gre do srca lahko le tisto, kar pride iz srca. »Dete se nasmeje res, nam ganotje zmoči lica...«

Veliko duhovno bogastvo umetnikov ima Komorni zbor Limbar pod vodstvom Elizabete Kunavar priložnost vsako leto odkrivati, ko pripravlja skladbe za božični koncert. Po svojih močeh ga poskuša prenašati med poslušalce in v veliko pomoč pri tem mu je prostor – podružnična cerkev Svetega Andreja, odlična po arhitekturi, freskah in akustiki. V božično vzdušje jo je z domiselno in nevsiljivo dekoracijo skrbno spremenila Ida Kušar s pomočniki. Letošnja gostja koncerta, sopranistka Francka Šenk, ki zaključuje študij solopetja in glasbene pedagogike na

Mozatreumu v Salzburgu, je z milino glaslu v uspavankah in ostalih skladbah približala ljubeč odnos matere do svojega novorojenega otroka. V delu koncertnega programa se je kot solistka pridružila zboru Limbar.

Organist Tone Potočnik, profesor koralne glasbe na Akademiji za glasbo v Ljubljani, je z mojstrskim izvajanjem na pozitivu navdušil poslušalce in ploskanju ni bilo konca.

V nadaljevanju koncerta je bil del namenjen prazniku slovenske samostojnosti. Napolnito retorično je bilo postavljeno vprašanje, ali ločimo še tisto malo praznikov, ki jih imamo, dan samostojnosti in državnosti in kakšen odnos imamo do njih. Benjaminu Ipavcu je bila domovina dragocena vrednota, je odmevalo v zraku po zapeti »Domovini«.

Mavova Božična noč je zažarela tudi zboru ob prepletanju s solističnim delom in čarobno instrumentalno spremljavo. Vezno besedilo je sklepalo življenjski krog, od danosti rojstva do tistih let, ko je človek srečen, da mu je dano »spet pri jaslicah klečati.« V celoti zaokrožil se je program z izbranimi besedami zahvale gostom in nastopajočim. Komorni zbor Limbar vsako leto izvede koncert tudi s tehnične plati s porazdelitvijo odgovornosti, kar ob skupnem prizadevanju povezuje in daje zadovoljstvo ob zadovoljstvu obiskovalcev. Slednjim je bila izrečena upravičena zahvala za obisk, saj je bilo vreme neugodno, da bolj skoraj ne bi moglo biti.

Po Tomčevi »Novo leto«, ki je bila obenem voščilo in po dodatkih, je zadnjo lepoto pustila Sveta noč. Bilo je slovo do jubilejnega, petega božičnega koncerta, ki ga bomo ob letu z veseljem pripravili na istem kraju in ob enakem času.

KUNAVAR



Komorni zbor Limbar s sopranistko Francko Šenk in organistom Tonetom Potočnikom. foto: FRANCI SKOK

Božično-novoletni koncert na Vrhpoljah

»Včasih je treba le malo za srečo, mogoče že sama prijazna beseda ali kretnja, ali odkrit nasmeš in odprto srce za vsakogar, ki bi rad vstopil...«, nas je v iztekajočem se tisočletju 26.12.1999 v nabit polni dvorani nagovorila povezovalka programa Bernarda Novak. Predstavila nam je vse nastopajoče: mešani pevski zbor ŠENTVIŠKI ZVON iz občine Lukovica, orkester MANDOLINA iz Ljubljane in TAMBURAŠKO SKUPINO Z VRHPOLJ.

Ob harmoniji čudovitih glasov mešanega pevskega zbora Šentviški zvon smo začutili nesluteno lepoto narodnih in božičnih pesmi, ki so nam žal na tak način premalokrat predstavljene. Morda pa v naglici vsakdana ne najdemo časa...!? Navdušenje ob poslušanju nežnih zvokov Mandolin je raslo v občudovanje, kar začutil si nostalgijo za odhajajočim časom, ki se ne more več povrniti. Seveda pa je nastop domačih tamburašev z novimi inštrumenti in ob spremljavi glasov otroškega pevskega zbora, prispeval k dovršenemu zaključku programa.

Po koncertu so se obiskovalci lahko poveselili na zabavnem večeru ob zvokih domačega ansambla SVETLIN. Najztrajnejši so zdržali do zgodnjih jutranjih ur.

Za konec se pridružujem Bernardini zaključni misli: »Vzemite si čas in ga delite z drugimi, življenje je prekratko, da bi bili sebični. Vzemite si čas za smeh, to je pesem našega srca...«

Naj se v novem tisočletju to razmišljanje dotakne tudi Vas!

M.

Koncerti božičnih pesmi

Mladinski in otroški pevski zbor naše OŠ pod vodstvom učiteljice Mojce Malovrh je imel v začetku meseca januarja kar tri koncerte božičnih pesmi, in sicer v Pečah, na Vrhpoljah in v Moravčah. Predstavili so se s slovenskimi ljudskimi



božičnimi pesmimi. ena je celo ohranjena iz 13. stoletja, božičnimi latinskimi in italijanskimi pesmimi ter božičnimi starimi srednjeveškimi pesmimi. Zborovodkinja Mojca Malovrh je napisala besedilo na melodijo stare srednjeveške pesmi z naslovom Betlehemske osličke in to pesem so pevci tudi sami spremljali na Orfove inštrumente. Na koncertu v vrhpoljski cerkvi je zbor spremljala organistka Marija Klopčič, v Moravčah Alojzij Štefan. Pevke in pevci so nas očarali prav na vseh treh koncertih. Z melodijami so ponesli praznično razpoloženje prav do vsakega poslušalca.

BARBARA FALE

Kratka kulturna

Komorni zbor Limbar je skupaj z domžalskim komornim zborom nastopil na 29.novoletnem koncertu Simfoničnega orkestra Domžale-Kamniki pod vodstvom Aleksandra Spasiča. Koncert je bil izveden v Kamniku 27.12.99 in v Domžalah dan kasneje v Hali komunalnega centra. Izvedena so bila dela Straussa, Mozarta, Verdija in drugih skladateljev.

KUNAVAR

Povabilo na pustno povrko

TD Moravče obvešča vse občane, društva, vesele družbe in tiste, ki se radi našemite v pustne maske, da bo tudi letos na pustno soboto organizirana PUSTNA POVORKA po moravških ulicah. Za najboljše in največje skupine bodo pripravili lepe nagrade, za vse druge maske pa krof, čaj in kuhano vino.

Časa je dovolj, idej in aktualnih tem pa tudi, zato veselo na delo!

KOLENDAR PRIREDITEV

NEDELJA, 6.februar, ob 14.00 uri : Osrednja republiška proslava ob slovenskem kulturnem prazniku pri obeležju geometričnega središča Slovenije v Spodnji Slivni.

NEDELJA, 6.februar, ob 15.00 uri: Prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku na Vrhpoljah v dvorani gasilskega doma.

Kulturni dom Moravče napoveduje in vabi

SOBOTA, 29.jan., ob 19.00 uri: Premierna uprizoritev veseloigre Frana Detele » NAŠ NARAŠČAJ » v izvedbi dramske skupine KID Limbar.

NEDELJA, 30.jan., ob 16.00 uri – PONOVIŠTEV Prodaja vstopnic za obe predstavi uro pred pričetkom v avli kulturnega doma.

PETEK, 4.feb., ob 19.30 uri: Prireditev v počastitev slovenskega kulturnega praznika. Bogat kulturni program domačih in gostujočih umetnikov. Poseben gost, dramski igralec Polde Bibič. Ob prazniku bo spregovoril župan občine Moravče. *Vstop prost!*

SOBOTA, 19. feb., ob 19.30 uri: Uspešnica letošnje sezone na Gorenjskem, komedija » MEDENI TEDNI NA KORUZI » v izvedbi Dramske skupine » Matija Valjavec« iz Preddvora nad Kranjem. *Predprodaja vstopnic M-market, Center Resnik in uro pred predstavo v avli kulturnega doma.*

NEDELJA, 20. feb., ob 18.00 uri: Koncertni nastop mlade obetavne skupine FOXY TEENS - zmagovalke slovenske popevke leta 1999. *Predprodaja vstopnic M-market, Center Resnik in uro pred koncertom v avli kulturnega doma.*

ČETRTEK, 24. feb., ob 18.00 uri: Plesna pravljica » MUCA COPATARICA » v izvedbi plesnega kluba »MIKI« *Primerno za otroke do 4. razreda osnovne šole. Vstopnice bodo v prodaji uro pred prireditvijo v avli kulturnega doma.*

Za mesec marec napovedujemo:

- zabavno prireditev Veselo po domače
- koncert Adija Smolarja - Je treba delat
- Akademijo ob prazniku občine Moravče

Naš naraščaj v Bohinju

Dramska skupina KID LIMBAR se prav v teh dneh pripravlja na uprizoritev veseloigre v treh dejanjih, ki jo je napisal Fran Detela (1850 - 1926). Prvotni naslov je bil Za materinstvo in gospodinjstvo, vendar je igra izšla leta 1920 pod naslovom Dobrodelnost. Naj nam gospod Detela oprost, ker smo jo mi iz posebnih razlogov preimenovali v Naš naraščaj.

V petek, 7. januarja 2000, smo se igralci, režiserka in kuharica odpravili na intenzivne vaje v Bohinj. Sredi tihega gozda nas je pričakala majhna počitniška koča, okrog katere so se prepletale stezice srnjadi. Ko smo štedilnik "prisilili" k delovanju, je koča postajala vedno bolj prijazna in topla. Vroči čaj in sveži domači kruh sta nas pogrela, tako da smo bili kmalu pripravljene za prvo vajo. "Naš naraščaj" je napolnil vsak kotiček hišice, ki je ob hudomušnih domislicah igralcev kar poskočila od smeha, sme pa so v teh dneh hodile v večjem loku okrog hiše. Sobota je bila najaktivnejši dan. Po dopoldanski vaji smo se odpravili na sprehod ob jezeru, nekateri tudi na



tekaških smučeh. Sonce se tukaj kar težko prebija čez gorsko pregrado, zato smo ga bili toliko bolj veseli, ko so njegovi žarki razkrili vso lepoto snežnih kristalov. V vodni gladini jezera pa odsev gora, po katerih so z lahkoto plavale igrive račke.

Ob teh lepotah narave smo nabrali novih moči za delovno popoldne in večer. V nedeljo zjutraj je imel kurjač kar precej težav, da je v štedilniku znova zapresketal ogenj, potem pa so kočo napolnile dišave domačih kolin. Kljub dobri hrani smo neutrudno vadili, saj smo hoteli te dni kar najbolje izkoristiti. Ob zaključku našega bivanja v Bohinju smo ugotavljali, da smo se v teh treh dneh naučili več kot prej v treh tednih in še prijateljske vezi so se trdneje spletle med nami.

Na poti domov smo si ogledali še jaslice v Bohinjski Beli, ki jih je postavil domačin kar v svoji garaži. Gibljive figure razveseljujejo obiskovalce od blizu in daleč. Jokajoči Jezus, pastirji ob raznih opravilih, godec, lovec in tekajoči ježek nasmejijo otroke in odrasle.

Konec januarja pa vas vabimo na premiero oziroma ponovitev igre Naš naraščaj. Z njo se želimo spomniti 150-letnice rojstva Frana Detele, hkrati pa jo posvečamo vsem staršem, ki se z ljubeznijo odločajo za večje število otrok.

MILKA NOVAK

Prvi nastop otroške folklorne skupine TD Moravče

»Korajža velja«, so rekli mladi člani folklorne skupine in se s kratkim nastopom udeležili novoletnega koncerta, ki je bil 30.12.1999 v KD V Moravčah. Čeprav vadijo šele dober mesec in pol, so s prisrčnim programom in domačo narečno govorico zvalili med poslušalce smeh in dobro voljo. Nasmejani obrazi, bučen aplavz in številne pohvale so bile prav gotovo spodbuda vodjem in mladim za nadaljnje delo.

Uspešen prvi nastop dokazuje, da so se člani TD odločili prav, ko so si v program dela med drugim začrtali tudi ustanovitev folklorne skupine v našem kraju.



Še skromen poklon ob zaključku prvega javnega nastopa otroške folklorne skupine. foto: BOJANA DORIČ

Želja članov društva je, da bi se folklorni skupini priključila tudi mladina in starejši, ki jih tovrstna dejavnost veseli. V kolikor se boste za sodelovanje v folklorni skupini odločili, oddajte svojo prijavo na naslov TD Moravče, Vegova 19, 1251 Moravče, s pripisom ZA FOLKLORO.

V tem prispevku prosimo tudi vse občane, ki imajo doma obleko za narodno nošo, opravo oz. vprego za konja in voz zapravljiček, da se javijo na isti naslov. Veseli bomo vaših informacij in pripravljenosti za sodelovanje.

MILENA SMOLNIKAR

ATV Signal tudi v Moravčah

Že tri leta poteka uspešno sodelovanje med Občino Moravče in ATV Signalom iz Litije. Največ zanimanja med moravškimi občani je vsak petek ob 20. uri, nedeljo ob 11.30 uri in ponedeljek ob 20. uri, ko so na sporedu tudi novice iz naše občine oz. ponovitvi oddaje.

Da bi sodelovanje še razširili, je bil v Litiji sestanek med vodstvom Občine in litijske televizije. Vsekakor pa so pri ATV veseli tudi sporočil posameznih društev iz moravške občine, ki poročajo o svojem delovanju. Z željo da bi dobila veliko posnemovalcev, objavljamo njihovo telefonsko številko: 880-390, številko za fax: 883-029 in naslov elektronske pošte atv.signal@siol.net

S.V.

Ob Franckinem življenjskem jubileju

Sonce, voda, čisti zrak, dobra volja, prijateljstvo, lepa beseda in veliko petja in humorja. Vse to mi je v eni sapi hotela povedati ob mojem obisku sedemdesetletna Francka Kosmač iz Drtije.

Francka r. Cerar se je rodila leta 1929 Na Pogledu v delavsko dninarski družini, v kateri je bilo rojenih 11 otrok. Od teh so štirje kmalu po rojstvu umrli, potem pa še dva starejša brata. Živih je še pet otrok, en brat in štiri sestre.

Osnovno šolo je obiskovala v Moravčah, vendar ni imela možnosti za nadaljevanje šolanja. Tudi redne zaposlitve ni mogla dobiti v tistih časih. Poleti je opravljala priložnostna dela na okoliških kmetijah, po vojni je delala nekaj časa na opekarni v Krašcah. S Pogleda se je družina preselila v takratno mežnarijo na Mohorja. Tu je bil oče mežnar, pozneje je to opravilo prevzela Francka. Imela je veselje do vsakodnevnega zvonjenja in tudi potrkovanja. Tako so časi menevali in je dobila stalno zaposlitev v takratni Rašici v Moravčah. Sedaj je že 13 let upokojena in dobiva pokojnino, ki je minimalna, a je le njena.



V letu 1966 je spoznala sedanjega moža Franceta, se z njim poročila in srečno živita v novem domu v Drtiji.

»Res je, dolgo sem že na svetu in v teh dolgih letih sem doživljala veliko hudega, pa tudi dobrega. Vse sem jemala za dobro, ker bi drugače, če bi se bila pretirano »žrla«, morda že umrla.«

In kakšen je Franckin motto?

»Pesem zapeta ali zaigrana na instrument, človeka dviga nad vsakdanje življenje, ga notranje bogati, plemeniti in vzgaja. Nadvse rada imam glasbo in petje. V MPZ DU pojem že od leta 1986 dalje. Skoraj na vsaki prireditvi, slovesnosti, srečanjih v domovih starejših nastopam kot recitatorka in humoristka. Veliko dobre volje in odrekanja potrebuješ, pa se vse uskladi«

Francka je ob rojstnem dnevu povabila sorodnike in prijatelje v gostilno Kavka

v Moravčah na skupno večerjo in prijetno druženje.

Še na mnoga leta, Francka, ti želimo vsi, ki te imamo radi.

JOŽE NOVAK

Srečanja z invalidi

Za dobro praznično počutje vojnih invalidov vsako leto poskrbi Društvo vojnih invalidov Domžale s pododborom Moravče, ki trenutno šteje 20 članov iz občine Moravče. Pred novim letom so imeli poverjenki veliko opravkov, med drugim so obiskali vojne invalide, ki doma ležijo bolni in so potrebni socialne ali druge pomoči.

Težko, včasih zelo težko, se je sprijazniti z usodo, a vsakdo si sam pomaga, kolikor še zmore. Ob strani jim stojijo tudi domači.

„Ni je stezice, kjer ni stopinje naše babice Ančke“

10. januarja je bilo v Cankarjevem domu sklepno dejanje mednarodnega leta starejših: "K družbi za vse starosti". Ves dan je potekal Sejem idej, ki ga je pripravilo več kot 40 organizacij, ustanov, društev, vladnih in nevladnih organizacij iz vse države. Obisk je bil proti pričakovanju izreden. Jubilejni dan je izzvenel v večerni slavnostni akademiji z visokim državnim zastopstvom, a brez mnogih, ki bi prireditvi dali polet duha v kakšne druge širjave, kot le v jok za aktivizmom in stok nad nemočjo in odrinjenostjo. Ljudje, ki so se že v delovni dobi znali pripraviti na bogato in srečno starost, so kot kaže redki. Ali pa ne?!

Poznamo babico, ki ji je to odlično uspelo. To je ANA ŠTEFAN iz Moravč, babica tako in drugače, ki z jasnim pogledom zre novemu tisočletju v obraz, kljub temu da preživlja 86. leto življenja.

Pogovor z njo bo objavljen prihodnjič.

LOJZE ŠTEFAN

In kaj sta povedala dva izmed obiskanih?

Karolina Avbelj iz Stegen, stara 83 let

» Na vozičku sem že 4 leta, ker sem težek invalid zaradi obrabljenih kolkov. Občasno imam še hude napade astme, takrat domači pokličejo zdravnika. Trikrat sem bila na zdravljenju na Golniku. V poletnem času me domači odpeljejo v počitniški dom Delfin v Izoli. V novo tisočletje gledam bolj pesimistično, saj sem v svojem življenju preživela marsikaj hudega. Najvažnejše je, da v stiski nisi sam. Tako zelo sem vesela vsakega obiska, posebno še predstavnikov RK, Zveze borcev NOB in vojnih invalidov ter DU, ki so me obiskali za praznike, mi izročili darila, z menoj pokramljali, da sem vsaj za čas obiska pozabila na mojo neozdravljivo bolezen.«



Lojze Goršek iz Gore pri Pečah, star 67 let

» Sem potreben popolne oskrbe, katero mi nudi žena Dragica. Sam si ne morem pomagati. Iz leta v leto je težje, verjetno bom prišel do invalidskega vozička. Vesel sem obiskov, posebno pa socialne pomoči, ki so mi jo namenili iz društva invalidov v višini 10.000 SIT za živila. Živim z boleznijo naprej in se prepuščam usodi.«

Naj omenim, da so bili obiskani tudi drugi člani in bili obdarjeni s simboličnim darilom.



JOŽE NOVAK

Program aktivnosti za leto 2000

Vabljeni ste v naše društvo, pojdite in peljite se s kolesi z nami, če se le dobro počutite in ste zdravstveno sposobni. Prežimo leto 2000 čim bolj veselo in skupaj v prijateljevanju - preko celega leta.

Veselimo se našega sodelovanja, srečanja, jubilejev in športno-kulturno-zabavnih prireditev. Na tak način si podaljšujemo leta in zagotovimo res lepo "jesen" življenja vsakega posameznika in vseh skupaj.

V naš PROGRAM aktivnosti športnih sekcij v letu 2000 smo zapisali: šport, rekreacija, športna srečanja s tekmovanji v kegljanju, balinanju streljanju z zračno puško, kolesarjenju, srečanja s soslednimi društvi upokojencev, pohodništvo in planinarjenje - tudi v sodelovanju s planinskimi društvi Moravče, Blagovica in Kamnik.

S poznavalci zdravilnih zelišč načrtujemo tudi organizacijo nove sekcije - zeliščarstvo.

POHODNIŠTVO

Pohodništvo bomo organizirali preko celega leta. Zaželeni so tudi družinski izleti naših članov ob sobotah, nedeljah in praznikih na **lahko dostopne vrhove**. Naša obvestila boste lahko prebrali na oglasnih deskah po občini.

Udeleževali se bomo tudi **pohodov soslednjih društev** upokojencev, s katerimi naše sekcije že nekaj let uspešno sodelujejo.

Organizirali bomo že **tradicionalne pohode**: po Poti spominov, Moravska planinska pot; Rokovnjaška pot. Pohode bomo organizirali gled na zanimanje članov za posamezne smeri.

Posebej ste povabljeni na spomladansko peš pot od Iverja - Stahovica do Kamniške Bistrice (osebni prevoz in avtobus).

PLANINSTVO

Skupne **planinske pohode** bomo organizirali samostojno ali s planinskimi društvi Moravče, Blagovica in Kamnik. Njihove programe bomo usklajevali z našim.

Udeležili se bomo **vsakoletnih slovesnosti** v Rudniku pri Radomljah, Dražgošah, na Blagošu, Veliki planini, Čemšeniški planini, Zasavski gori, Šmarni gori, Sv. Jakobu nad Predvorom, Kostavski planini in še drugih znanih planinskih postojankah v Sloveniji.

Ob posameznih pohodih bomo glede na želje organizirali avtobusne prevoze, prevoze s kombiji ali osebne prevoze. Odločitve bomo sprejemali glede na dogovore z organizatorji posameznega planinskega pohoda oz. izleta.

Pohodi bodo ob sobotah, nedeljah in praznikih v jutranjih urah. S prohodi pričnemo že v mesecu januarju in z njimi nadaljujemo vse leto 2000.

KOLESARSKI IZLETI V NARAVO

Kot prejšnja leta bomo kolesarili največ po Moravški dolini, Zasavju in Gorenjski. Organizirali bomo **12 izletov s kolesi**, ki jih bomo po potrebi združili z osebnimi prevozi. Odhodi bodo ob 8. uri izpred društvenega doma v Moravčah ali avtobusnih postaj Selo pri Moravčah in Zalog pod Sv. Trojico. Želimo, da ste na dogovorjenem mestu točno.

Kolesariti pričnemo v mesecu aprilu in zaključimo novembra. Kolesarjenje bo ob četrkih in sobotah. Kolesarili bomo po programu tekočega meseca. V slabem vremenu kolesarjenje odpade in se prestavi.

Srečanja s soslednimi društvi ostanejo tudi v letu 2000 in jih bomo uskladili s termini posameznega društva upokojencev.

O vseh aktivnostih boste upokojenci - kolesarji pravočasno pisno obveščeni. Želimo, da bi bila udeležba večja kot v prejšnjih letih in priporočamo, da kolesarite z nami.

Videli boste, da nam bo prijetno povsod, kjer se bomo vozili in kolesarili.

SREČANJA Z IZLETI

Tudi v letu 2000 načrtujemo kar nekaj skupnih druženj z izleti - samostojno in s soslednimi društvi upokojencev:

- Srečanje kolesarjev Gorenjske v **Kranju, četrtek, 25.maj**, organizator DU Kranj
- Srečanje kolesarjev kamniško-domžalskega območja v **Moravčah, 1.junij** na kmetiji Kunavar, Sp. Tuštanj. Ob tem bomo počastili 15.obletnico kolesarjenja na območju Društva upokojencev Domžale. Organizator je DU Moravče.
- Srečanje kolesarjev dveh društev upokojencev in sicer Moravče, Bukovica-Šinkov Turn v **Utiku pri Vodica, četrtek, 8.junij**. Organizator je DU Bukovica-Šinkov Turn.
- **Srečanje Zveze upokojencev Slovenije** Datum srečanja bo objavljen v glasilu ZPIZ in ZDUS "VZAJEMNOST". Društvo upokojencev Moravče bo kot organizator obvestil vse o datumu in uri odhoda. Organiziran bo avtobusni prevoz.
- Srečanje kolesarjev društev upokojencev Komende, Kamnika in Moravč v **Komendi, četrtek, 29.junij**, kjer bodo tudi kolesarske dirke na kronometer. Organizator je Društvo upokojencev Komenda.
- V mesecu avgustu ali septembru Društvo upokojencev Zagorje ob Savi organizira **srečanje upokojencev-planincev**. Srečanje bo verjetno na Kumu nad Trbovljami. V letu 2000 bo to že 6. tradicionalno srečanje dveh soslednjih prijateljskih društev upokojencev.
- Še posebej slovesno bo ob **podelitvi značke "ŠPORTNIK UPOKOJENEC"** desetim posameznikom za športne aktivnosti v letih 1999 in 2000.

ZA KONEC

Vse tistie, ki še niste člani našega društva, vabimo, da se nam pridružite. Nove člane bodo vpisovali na terenu poverjeniki, vpišete pa se lahko tudi v društvenih prostorih v Moravčah, Trg svobode 5, 1251 Moravče, vsak torek od 10. do 12. ure in sicer od 1. januarja 2000 dalje.

Samo ena pot vodi k sreči,
pri nekaterih moraš
skrbeti za stvari,
ki presegajo moč tvoje volje.

Drage upokojenke in upokojenci, pridružite se nam in videli boste ter preizkusili, koliko moči je še v vas in koliko še lahko storite za svoje zdravje.

JOŽE NOVAK
predsednik komisije

Kaj smo in kaj bomo delali v DPM Moravče?

Tudi člani društva podeželske mladine smo uspešno prestopili v novo leto, polni želja in novih ciljev, ki smo si jih zadali.

V preteklem letu smo dosegli vse zastavljene cilje in še nekaj za povrh. Glavni cilj je bil organizirati kmečki praznik. Poleg rednih sestankov smo se udeležili skoraj vseh seminarjev, ki so jih organizirala druga društva ali Zveza slovenske podeželske mladine. Pozimi smo se odpravili na enodnevno smučanje ter na ogled skokov v Planico. Spomladi je bil osrednja tema kviz Mladi in kmetijstvo. Poleti so bile zelo aktualne razne kmečke igre, katerih se naši člani z veseljem udeležujejo, saj poleg zabavnega popoldneva prinesejo predvsem veliko novih prijateljev. Jeseni smo se odpravili na strokovno ekskurzijo po Dolenjski, kjer smo si ogledali nekaj kmetij, kulturne zanimivosti in spoznali delovanje DPM Novo mesto.

Glede na to, da si v začetku leta vsi navadno zastavljamo smernice, ki se jih nato preko leta poskušamo čim bolj držati, si jih bomo tudi mi na občnem zboru v februarju in pregledali dogajanje v preteklem letu. Smernice za leto 2000 se ne bodo bistveno razlikovale od lanskoletnih, a se bomo trudili, da jih oplemenitimo z novimi pristopi, idejami. Kmečki praznik bo izjemoma že 30. julija in ne drugo nedeljo v avgustu kot običajno. Več o kmečkem prazniku boste še izvedeli.

Na tem mestu naj povabim k sodelovanju nove člane. Da je druženje mladih s podobnimi interesi zanimivo in ustvarjalno, se lahko pozanimате pri naših članih, če jih poznate, ali pa pokličete Petro na tel. 731-969, ki vam bo z veseljem povedala o društvu vse, kar vas bo zanimalo. Preživite svoj prosti čas koristno!

Ob koncu bi se radi zahvalili vsem, ki ste nam v preteklem letu kakor koli pomagali. Predvsem se zahvaljujemo za pomoč in sodelovanje Občini Moravče. Upamo, da bomo z vsemi uspešno sodelovali tudi v letošnjem letu.

PETRA JEMEC

Kaj se dogaja na Limbarski gori?

Društvo krajanov Limbarska gora – Hrastnik deluje že 6. leto. Trenutno šteje 62 članov. Vanj smo vključeni prebivalci vseh zaselkov na področju Limbarske gore, nekaj pa jih je tudi iz drugih krajev, ki imajo željo sodelovati in pomagati pri razvoju teh hribovskih vasi.

Takoj po ustanovitvi smo sodelovali pri 7. pohodu po nagelj, v naslednjih letih pa smo tradicijo te prireditve nadaljevali in v lanskem letu skupaj s SK Termit organizirali že 11. po vrsti.

V 5. letih delovanja smo na Limbarski gori izvedli kar 12 raznih prireditev (nagelj, kresovanja, 1. maj, itd.).

Vsa pridobljena sredstva so bila do sedaj porabljena izključno za izgradnjo cest, saj je to najbolj pereč problem na našem področju. Kljub temu ostaja še velikoceest neurejenih, predvsem čakajo na asfaltiranje najbolj oddaljeni prebivalci. Hitrejši napredek na žalost zavira nezainteresanost in nevoščljivost posameznikov, ki v tem nočejo videti možnosti za razvoj kraja kot celote. Pri pripravi na prireditev Po nagelj je potrebno vložiti ogromno truda in prostega časa, da je le ta uspešna. To nam poplačajo zadovoljni obiskovalci, ki jih je iz leta v leto večje število. V lanskem letu se jih je v celem dnevu zvrstilo kar 15 000, kar potrjuje sloves najbolj obiskane tovrstne prireditve daleč naokoli. Člani društva se bomo morali večkrat aktivno srečevati tudi med letom, kajti le tako bomo društvo obdržali aktivno. Prav zato smo se na silvestrovo zbrali in v prijetnem vzdušju Fleretove harmonike skupaj pričakali leto 2000.

Trenutno se pripravljamo na 12. pohod po nagelj, ki bo 12. marca. Med letom nameravamo organizirati očiščevalno akcijo v naši okolici, tako da bo prijetnejša za številne obiskovalce, potrebno pa bo postoriti še marsikaj.

Društvo je torej kar uspešno, škoda le, da v njem ne sodelujejo vsi krajanje, kar kaže na pomanjkanje zavesti, da je za napredek kraja pomembno, da ljudje »skupaj držijo« in delajo tudi za skupnost in ne samo zase.

FRANCKA TOMAN

Društvo krajanov Limbarska gora – Hrastnik

Rokodelci pred prazniki

Dnevi pred novim letom so bili za člane sekcije rokodelcev še posebno delovni. Pripravljali so novoletna darila in voščilnice. V novembru so barvali lončene in steklene izdelke. S posebnimi barvami za poslikavo keramike in stekla so na izdelke naslikali božično-novoletne motive. Na srečanju v decembru so se lotili izdelave voščilnic. Prinesli so različni material, od barvnega papirja do naravnih materialov. Nastale so številne unikatne voščilnice. S svojo iznajdljivostjo in spretnostjo so izdelali lepe izdelke in z njimi razveselili svoje najbližje. S tem so prihranile že tako hitro kopneči denar. Srečanja rokodelcev bodo tudi v letu 2000 vsak prvi četrtek v mesecu ob 19. uri v prostorih moravškega kulturnega doma.

BOJANA DORIČ



Rokodelci ne pozabimo na ljudsko izročilo

Znano nam je, da so žene v zimskem času izdelovale cvetje iz krep papirja za okraševanje domov, kapelic, cerkva ipd. Vezle so prte za praznične dni in še mnogo drugih stvari. Radi bi se

teh spretnosti naučili, zato prosimo vse, ki še znate izdelovati te predmete, da se nam javite in nas naučite, saj bomo le tako tudi mi mlajšim lahko pokazali, kaj so nekoč delale naše babice.

Prosimo, javite se na telefon 878-092 Branki Čebela-Bizjan, da se bomo dogovorili za srečanje. Že vnaprej vsem, ki boste pripravljene sodelovati, hvala. Težko čakamo in se veselimo.

Plan rokodelskih delavnic za prvo polletje 2000:

- 3. februar - izdelovanje rož iz krep papirja
- 2. marec - risanje na steklo
- 6. april - barvanje pirhrov
- 4. maj - pletenje (naravni, umetni materiali)
- 1. junij - vezenje, rešilje
- 5. avgust - rokodelska tržnica, predstavitev, razstava in prodaja izdelkov.

Vljudno vabljeni!

BRANKA

Utrinki o delovanju PD Moravče v letu 1999

Člani PD Moravče smo si zadali kar obsežen načrt dela za 1999. leto. Načrt smo na svojem občnem zboru soglasno potrdili, tu so le kratki povzetki o vsem, kar nam je uspelo uresničiti. Marsikateri načrtovani izlet je odpadel zaradi neugodnih vremenskih razmer, a kljub temu smo z doseženimi rezultati dela lahko zadovoljni. Veliko več bi bilo lahko narejenega, če bi vsaj skromna večina članov minimalno sodelovala z UO društva. Veseli smo, da je planinska miselnost v Moravčah zaživela. Skoraj ni vrha v naši domovini, kamor ne bi zašel na svojih poteh tudi kakšen Moravčan. To nas veseli, a želimo, da bi šlo več naših članov tudi na izlete, ki jih organizira društvo. Na ta način bi bili stroški za prevoz na posameznika nižji. Zato pozivamo člane, da predlagajo, kam naj organiziramo izlet. To bo vodilo vodnikom, da pripravijo izlete tja, kamor želi večina članov.

Pa pogledjmo, kaj nam je uspelo v preteklem letu narediti!

GOSPODARSKI ODSEK

Intenzivno smo delali na pridobitvi vsemogočih soglasij za gradnjo planinskega doma. V izdelavi je gradbeni načrt. Nekateri, v večini člani UO društva, so opravili nad 220 ur dela na gradbeni parceli (posek drevja in grmovja, ravnanje zemljišča, odstranjevanje kamenja, košnja plevela, dovoz in ravnanje zemlje, sejanje trave).

Udeležili smo se skupne akcije čiščenja okolja na Hribcah, Grmačah in Štance Lazah. Sproti smo skrbeli, da je bila Moravska planinska pot vedno očiščena in primerno označena, prav tako tudi ostale planinske poti, ki jih oskrbuje naše društvo.

POHODNIŠTVO

Za člane smo organizirali veliko izletov, še posebej za najmlajše. Naj omenim le nekatere. Bili smo na Triglavu, Snežniku, Raduhi, Veliki planini, Konju, Grmadi, Tošcu in drugod. Naši člani so bili v Tatrah, na Grossglocknerju in še kje. Prvomajskega pohoda po naši poti se je udeležilo 58 planincev. Tujcev skoraj več kot domačinov! Nekateri so odšli na pohod od Litije do Čateža, pa na rokovnjaški pohod. Izlet v neznanu je uspel v zadovoljstvo vseh udeležencev.

MARKACIJSKI ODSEK

Za redno vzdrževanje in markiranje Moravske in drugih poti smo opravili nad 170 ur dela. Za označevanje in urejanje trase za duatlon, ki ga je organiziralo KID Limbar, smo porabili 56 ur dela.



foto: LEON LAVRIČ

Načrt pohodov v letu 2000

| <u>Datum:</u> | <u>Kam gremo:</u> | <u>Vodil bo:</u> |
|---------------|---------------------------|---------------------------|
| 15. jan. | Kandrše - Limbarska gora | Jesenšek J. |
| 29. jan. | Sv. Jakob nad Katarino | Jamšek U. |
| 5. feb. | Janče | Lavrič L. |
| 19. feb. | Lubnik | Kocjančič M., Jamšek U. |
| 4. mar. | Rašica | Kocjančič M. |
| 18. mar. | Sv. Jakob nad Preddvorom | Jamšek U. |
| 8. apr. | Donačka gora | Jesenšek J. |
| 29. apr. | Snežnik | Vidregar V. |
| 1. maj | 5. prvomajski pohod | Vodniki |
| 13. maj | Kamniško sedlo | Klemenc P., Jamšek U. |
| 27. maj | Čaven | Jesenšek J. |
| 3. jun. | Slatnik - Možic | Jamšek U. |
| 17. jun. | Viševnik | Klemenc P. |
| 15. jul. | Podvolovljek - Ojstrica | Jesenšek J., Vidregar V. |
| 29. jul. | Triglav | Vodniki |
| 12. avg. | Ledine - Češka koča | Vidregar V., Jamšek U. |
| 26. avg. | Veliki Zvoh | Klemenc P. |
| 2. sep. | Jalovec | Jesenšek J., Lavrič L. |
| 16. sep. | Peca | Kocjančič M., Jesenšek J. |
| 30. sep. | Lipanča | Klemenc P. |
| 14. okt. | Izlet v neznanu | Komisija |
| 28. okt. | Kum | Kocjančič M. |
| 11. nov. | Od Litije do Čateža | UO društva |
| 25. nov. | Zasavska gora | Vidregar V. |
| 16. dec. | MPP - Vinje - Sv. Miklavž | Vidregar V. |

Pripravil: LEON LAVRIČ

IZOBRAŽEVANJE MLADIH ČLANOV

Planinsko šolo je obiskovalo 19 mladih in jo uspešno končalo. Lepo je uspel planinski tabor na Kofcah. Na tekmovanju "Mladina in gore" je naša ekipa dosegla med 51 ekipami 7. mesto. Čestitamo! K nam prihajajo mladi iz OŠ in vrtcov iz Domžal, Radomelj, Ljubljane. Naši vodiki jih povedejo po našem hribovju. Odhajajo zadovoljni z obljubo, da bodo k nam še prišli. Lepo je uspel obisk iz Mengša. Člani Društva Sožitje so bili veseli lepega sprejema pri nas.

To so res le drobci o delu PD Moravče v preteklem letu. Veseli bomo, če bo tudi letos tako. Mora biti!!

MARIJAN GRIL



Taborniška čajanka

Taborniki vsako leto ob koncu leta pripravijo prireditev - čajanko. Na njej se predstavijo vodi s svojimi programi.

Letos so si zamislili sceno v obliki kavarne. Improvizirali so kavarniške prostore in iz pogovorov gostov kavarne - vodnikov so napovedovali nastopajoče. Med samimi nastopi so dekleta - PP



delile piškote in čaj. Piškote so taborniki napekli pri svoji vodnici Lei. Najmlajši taborniki - MČ so zaigrali nekaj skečev, ugank in improvizirali bend. GG so zaigrali igrico Umor na pomolu in pevki Anja in Urška sta zapeli dve pesmi. Najstarejši taborniki -PP so predstavili rok skupino in poskrbeli za povezavo programa.

Ob zaključku programa so vodniki razdelili taborniške rutice vsem novim tabornikom. Program so zaključili z družabnimi igrami ter si ob koncu zaželeli veliko prijetnih uric na skupnih srečanjih.

BOJANA DORIC

Domžalski jamarji so raziskovali na moravškem

Skupina jamarjev amaterskega jamarskega društva Simon Robič iz Domžal je zadnjega dne v preteklem letu znova raziskovala na Moravškem.

Tokrat so se napotili v jamo Pod velbom ob prvem izviru potoka Rače v bližini nekdanjega doma našega priznanega kiparja Tineta Kosa.

V popolni potapljaški opremi so se podali nekaj metrov globoko v podzemlje. Pri spustu jih je zadržala iz kamnja napravljena pregrada. Kdo je napravil pregrado in čemu, bi bilo zanimivo ugotoviti. Zato si želijo, da bi jim kdo kaj več povedal o tem.

V času pred drugo svetovno vojno je bil izvir Rače ograjen oz. zabetoniran in urejen v črpališče za črpanje vode. Danes je črpališče opuščeno in zapuščeno.

Boštenkova mati Francka mi je dejala, da obstaja legenda o tem, kako je v njihovo jamo Stergovnico ca 10 min. nad izvirov Rače, nekoč padla vprežena žival, gospodar pa je prepoznal del vprege (oje), ki ga je izbruhnila Rača skozi jamo v Podvelbu. Ali je kaj resnice na tem? Kdo bi vedel?

Boštenkovo Stergovnico so močno zasuli z zemljo partizani, ki so kopali bolnišnico v neposredni bližini. Obrs je še mogoče videti. Višje v hribu, v gozdu je tudi vhod v Miklavškovo jamo, ki pa je skoraj zasut z raznimi odpadki. Mogoča je povezava med vsemi tremi jamami. Verjetno se bodo jamarji še spustili v jamo Pod velbom, obogateni z novimi spoznanji in odkrili skrivnosti, ki jih nedvomno še skriva osamel moravški kraški svet.

MARIJAN GRIL

SK Termit Moravče

Zima je naš čas

Sredi zimske sezone smo v SK Termit Moravče v obdobju, ko imamo seveda največ dela. Naši tekmovalci tekmujejo na tekmah za slovenski pokal (pokal MIP), hkrati pa so se že začele priprave za tradicionalni POHOD PO NAGELJ NA LIMBARSKO GORO. Ker smo člani kluba tako polno zaposleni in v želji, da same Moravče ne bi ostale brez smučarske aktivnosti, smo se dogovorili z vaško skupnostjo Soteska in jim dali v brezplačen najem zemljišče, vlečnico in snežni top, da bi pripravili smučišče in sankališče za moravško mladino ob skakalnicah za Osnovno šolo. Upamo, da jim bo le-to lepo uspelo v zadovoljstvo vas in nas.

Upravni odbor SK Termit Moravče se ob tej priložnosti opravičuje Občini Moravče, ker je bilo v članku SK Termit Moravče odgovarja žogici v predstavitveni številki Novic iz Moravške doline navedeno, da v letu 1999 klub iz občinskega proračuna za dejavnost ni prejel ničesar. Ta podatek ne drži, saj je klub v začetku leta prejel akontacijo v višini 225.000 SIT.

STANE KOROŠEC

Šahisti uspešni in aktivni

Tako kot vsako leto je tudi letos ob zaključku starega leta Šahovska zveza Slovenije objavila nove ratinge lestvice slovenskih šahistov. Na njih je kar nekaj članov našega društva. Na brzopotezni rating listi sta Alojz Cerar z 1970 točkami in Janez Grčar z 1818 točkami. Na lestvici za pospešeni šah (čas za razmišljanje je 15 min do 1 ure) je najvišje uvrščen Alojz Cerar, ki z visokimi 2069 točkami zaseda 248. mesto v Sloveniji. Dimitrij Čarman ima 1814 točk, Janez Grčar 1793, Stane Korošec 1759, Štefan Korošec 1672, Brane Klopčič 1541 in Ciril Smrko 1500 točk. Uvrščenih je 5349 igralcev in igralk.

Na lestvici za dveurni oziroma pravi šah je uvrščenih 3539 igralcev in igralk, najvišje je velemejster Aleksander Beliavsky z 2645 točkami. Od naših ima Alojz Cerar 1933 točk in je na 527. mestu. Stane Korošec ima 1849 točk (699. mesto), Štefan Korošec 1780 točk (848. mesto) in Janez Grčar 1718 točk (932. mesto).

Alojz Cerar in Janez Grčar sta aktivna na brzopoteznih in pospešenih turnirjih. Na brzopoteznem turnirju v Zagorju je Alojz Cerar osvojil 2. mesto, v Domžalah 5. mesto in v Kamniku ponovno 2. mesto. Janez Grčar je bil tu četrti. Na turnirju v pospešenem tempu v Mengšu je Cerar osvojil 4. mesto, Grčar pa 14. mesto. Na močnem mednarodnem tekmovanju v St. Weituu v Avstriji je med 65 tekmovalci Grčar osvojil 13. mesto in bil tudi zmagovalec v kategoriji do 1800 rating točk, Cerar pa je osvojil 14. mesto.

Štefan in Stane Korošec, ki sta aktivna predvsem v dopisnem in dveurnem šahu, trenutno igrata na odprtem prvenstvu Kranja in odprtem prvenstvu Gorenjske. Tekmovanji sta v teku, o rezultatih pa bomo poročali, ko bodo končana.

Seveda pa se še vedno zbiramo vsako soboto ob 18.00 uri v občinskih prostorih nad trgovino Napredek in ponovno vabim vse ljubitelje šaha, da se nam pridružite.

STANE KOROŠEC

V začetku meseca smo v uredništvu prejeli pismo občanke Silve Vajda Čarman. Ogorčena je nad spremenjenim voznim redom v prednovoletnem času. Pismo je poslala tudi na KAM BUS in Občino Moravče. Z njim je odpra še en pereč problem naše občine – močnosti koriščenja javnega prevoza. Pismo objavljamo skrajšano, hkrati pa tudi del odgovora, ki ga je avtorica prejela od pristojnih v KAM BUS-u. To pismo bralcev objavljamo v obojestransko korist, da bi se nad problemom zamislil prevoznik, uporabniki storitev in pristojni, ki odločajo o številu, vrsti in kvaliteti voženj. Vsi vemo, da ni nič tako dobro, da ne bi moglo biti še boljše. Toraj v razmislek in zavedanje vsem vpletenim, da je zadovoljen uporabnik in ponudnik porok za dobro sodelovanje, trženje in konec koncev tako pomemben dobiček.

Urednica

Spremenjen vozni red

Sem Silva Vajda Čarman, stanujoča v Moravčah in sem redna uporabnica avtobusov na relaciji Moravče – Ljubljana - Moravče in prav zato sem si tudi priskrbel mesečno vozovnico.

V prednovoletnem času je bil sestavljen vozni red, ki nikakor ni ustrežal delavnim ljudem. Res je, da ni bilo pouka in da ste upravičeno zmanjšali število voženj, vendar imam občutek, da vodilni pri KAM-BUSu mislite oziroma imate podatek, da se z avtobusi vozijo samo dijaki in študentje, kar pa seveda ni res. Pripravili ste prednovoletni vozni red, ki delavcem nikakor ni ustrežal. Ne bom se pritoževala nad jutranjim voznim redom, saj se pač moramo nekateri tudi prilagoditi in vstati bolj zgodaj za pravočasni prihod v službo. V popoldanskem času je bilo nemogoče priti po vašem voznem redu na avtobus, ki je imel odhod iz Ljubljane ob 14.10, saj je bil prezgoden za delavce, ob 17.30 pa zelo pozen. Zavedati se morate, da imamo v večini primerov službe od 7.00 – 15.00 in v tem primeru pač nisi mogel ujeti avtobusa z odhodom iz Ljubljane ob 14.10. Glede na to, da sem imela v uporabi mesečno vozovnico, za katero sem voznino plačala vnaprej in sem bila primorana voziti se z zagorjanom ter voznino za domov plačevati znova, sem upravičeno ogorčena. Dodatno jezo pa ste pri KAM-BUSu povzročili, ker je v ponedeljek, 27.12.99, odpeljal avtobus ob 4.55 iz Moravč v Ljubljano. V torek, 28.12.99, smo se pregovarjali z voznikom avtobusa ali bo peljal do Domžal ali do Ljubljane. Na naše ogorčenje je potem le peljal do Ljubljane. V sredo, 29.12.99, pa avtobusa zjutraj sploh ni bilo. Ko sem šla že proti domu, da vam bom telefonirala, sem se odločila za štopanje, saj sem predvidevala, da zjutraj ob 5.15 v vašem podjetju še ni nikogar od odgovornih. Jutranji odhodi iz Moravč v prednovoletnem času so bili zelo negotovi, v popoldanskem času pa nemogoči.

Predlagam vam, da v času, ko pričakujete, da bo potnikov manj, ne pozabite na delavne ljudi in jim omogočite dostopnejši vozni red. Prestavite avtobus z odhodom iz Ljubljane ob 14.10 na 15.40, ko bomo lahko ujeli avtobus delavni ljudje ali pa naj bo ta avtobus tudi dodaten, glede na to, da ste sobotni red opremili z dodatnimi voznjami.

V upanju, da boste imeli veliko mero posluha do nas potnikov, vam v novem letu želim veliko varnih voženj in čimveč zadovoljnih potnikov.

SILVA VAJDA ČARMAN

Spoštovani bralci

Prispevke za rubriko PISMA BRALCEV, pošljite po pošti, oddajajte v zaprti kuverti v nabiralnik pred vhodom v občinske prostore, urednici osebno ali Sonji Vraz v času uradnih ur. Objavljena bodo le pisma, ki bodo podpisana, opremljena s čitljivim imenom in priimkom avtorja in po možnosti telefonsko številko za morebitne dodatne informacije. Rokopisov ne sprejemamo!

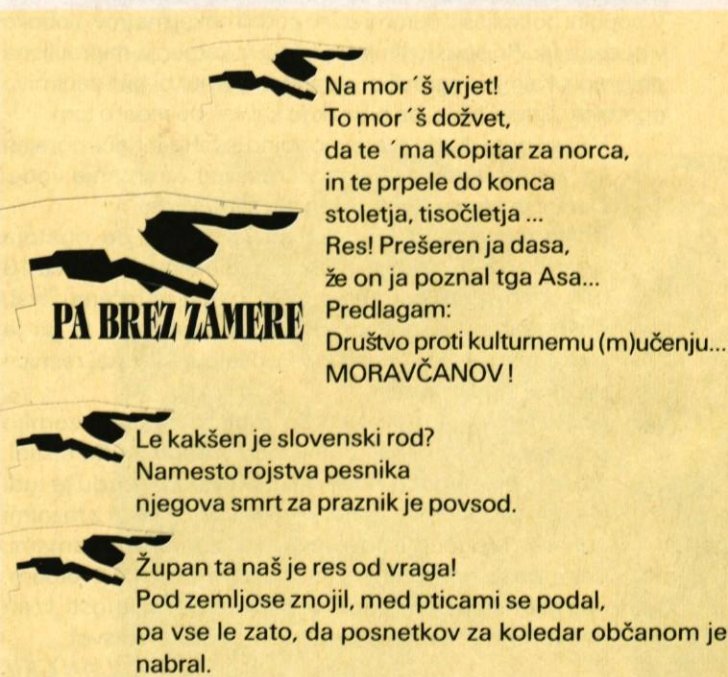
Če boste pošiljali kratka vprašanja, ki vas vznemirjajo, in bi radi dobili odgovor katerekoli odgovorne osebe v občini, vam uredništvo zagotavlja možnost objave vprašanja v rubriki Vi vprašujete, mi iščemo odgovore. Vprašanja naj bodo kratka in jedrnatna. Ne pozabite zapisati, komu vprašanje zastavljate (županu, direktorici občinske uprave, ravnateljici, vodji obrata Peskokopi, predsednici KID Limbar.....). Vprašanja morajo biti čitljivo označena z avtorjevim imenom in priimkom ter lastnoročno podpisana. Pričakujemo, da boste z veseljem vpraševali.

UREDNIŠTVO

Iz odgovora Antona Dobrina Zlatnarja, direktorja KAM BUSa z dne, 13.1.2000, občanki Silvi Vajda Čarman:

Strinjamo se z vami, da bi vozni red (ne samo za Moravče) lahko bil gostejši, ampak za stanje, kot ga imamo sedaj, gotovo obstajajo določeni razlogi. Prvi je v tem, da je KAM BUS delniška družba, ki na trgu prometnih storitev, kot vsi slovenski prevozniki, z izjemo LPP Ljubljana, lahko obstoji le s pozitivnim poslovanjem. Temu primerno uravnava tudi plus voženj na posameznih linijah. Drugi razlog je v neurejenem sofinanciranju ali subvencioniranju javnega potniškega prometa s strani tistih, ki zahtevajo takega, da bo ustrežal njihovim željam. Kdor želi večji in boljši standard, mora to tudi plačati. Danes te vloge ne želi prevzeti nihče, zato enako kot trgovci, odpiramo svojo ponudbo takrat in tam, kjer so stranke. To so objektivne okoliščine javnega prevoza.

Osebno gledano pa priznavamo, da smo kakorkoli vezani na potrošnika – potnika in nam ni vseeno, kakšen odnos imamo do njega in on do nas. V tem smislu se bomo trudili in mu skušali ugoditi, kjer in kadar bo to mogoče.



Na mor 'š vrjet!
To mor 'š dožvet,
da te 'ma Kopitar za norca,
in te prpele do konca
stoletja, tisočletja ...
Res! Prešeren ja dasa,
že on ja poznal tga Asa...
Predlagam:
Društvo proti kulturnemu (m)učenju...
MORAVČANOV!

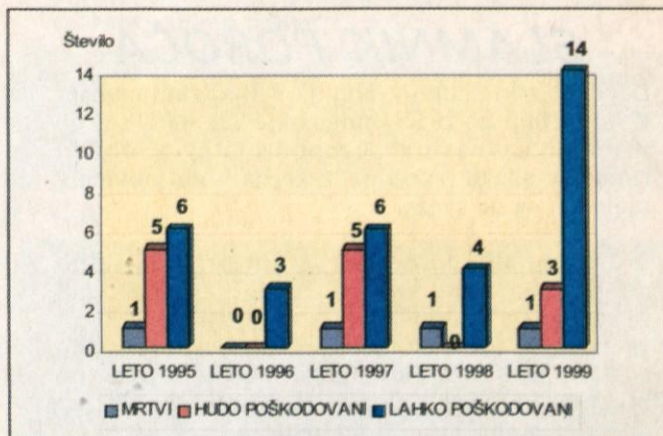
Le kakšen je slovenski rod?
Namesto rojstva pesnika
njegova smrt za praznik je povsod.

Župan ta naš je res od vraga!
Pod zemljose znojil, med pticami se podal,
pa vse le zato, da posnetkov za koledar občanom je
nabral.

Tudi moravške ceste terjajo svoj davek

Zakaj tako? Zakaj ne spoštujemo tujega in svojega življenja?

V časopisu Delo je 11. januarja pisalo, da je v letošnjem letu umrlo na slovenskih cestah že 10 ljudi, da si je vzelo življenje že 12 ljudi in da je za posledicami prevelikih odmerkov mamil umrlo že šest mladih uživalcev (Žarko Hojnik: Osamljena policija, Delo, 11.1.2000). Pomislite: v borih 10 dneh je tako ali drugače umrlo nenaravne smrti 22 ljudi. Grozovite številke. Ali je res vse to nekaj, kar moramo sprejeti kot krvavi davek sodobnosti? Ali lahko kaj storimo, da se ne bo povečeval, da se bo manjšal? Namen tega prispevka je s prikazom gibanja prometnih nesreč na območju sedanje občine Moravče v zadnjih petih letih opozoriti na to, da lahko in mora vsak od nas z odgovornim vedenjem v prometu po svoje prispevati k zmanjšanju temnih števil, povezanih z našimi cestami in dogajanjem na njih. Zajete so prometne nesreče, ki so se v letih 1995-1999 zgodile na regionalni cesti II. reda in na lokalnih cestah.



Grafikon št. 2: Mrtvi in poškodovani v prometnih nesrečah na območju občine Moravče v obdobju 1995-1999

Najbolj pogost primarni vzrok prometnih nesreč na moravških cestah je neprilagojena hitrost (povprečno pri 60 % nesreč), sledijo pa nepravilna stran vožnje, premik vozila na cesti, nepravilno prehitavanje itd.

Skozi občino Moravče pelje edina regionalna cesta II. reda, to je cesta Izlake-Želodnik. To je seveda tudi najbolj obremenjena in za vse udeležence nevarna cesta. V letu 1999 se je na tej cesti zgodilo 34 prometnih nesreč, v katerih sta umrli 2 osebi, 3 so bile hudo, 12 pa lahko poškodovanih, ostale so se na srečo končale samo z materialno škodo. Z vidika prometne varnosti zasluži ta cesta, upoštevajoč vse elemente (trasa, prometna površina, bankine itd.) najnižjo oceno, zato je odgovorna vožnja na njej še bolj pomembna. Nekatera pripravljala dela kažejo, da bo prišlo do rekonstrukcij posameznih delov, gradbišča pa so nevarne pasti za voznike. Na odseku Krtina-Želodnik, na katerem so pogoste nesreče, so gradbena podjetja, ki gradijo avtocesto, postavila zabojnike skoraj tik ob cesti in zjutraj ter ob koncu delovnega dne je ta del bolj podoben dvorišču kot cesti in vsako prehitavanje ali neupoštevanje omejitve hitrosti je lahko usodno. Statistične podatke o prometnih nesrečah je v skladu z 21 in 22. členom Zakona o policiji (Uradni list RS, št. 49/1998), posredovala Policijska postaja Domžale.

B. BRVAR

Število



Grafikon št. 1: Prometne nesreče na območju občine Moravče v obdobju 1995-1999

Na grafikonu 1 je dobro vidno naraščanje števila prometnih nesreč od leta 1995 do 1998, lani pa se je število prometnih nesreč malo zmanjšalo. V povprečju se je 80 % nesreč končalo samo s škodo na vozilih, 19 % (37 nesreč) pa s telesno poškodbo udeležencev, od tega so bile 4 smrtne in v njih so umrle 4 osebe. Prometne nesreče s smrtnim izidom ni bilo samo leta 1996. Število hudo poškodovanih udeležencev ne narašča, močno pa je lani, v primerjavi s preteklimi leti, naraslo število lahko poškodovanih in to kljub manjšemu številu nesreč (grafikon št.2):

Kako, da na naslovnici Novic iz Moravške doline razen SREČNO 2000 drugega voščila ni, čeprav so ob izidu pred vrati tudi božični prazniki bili?

Širom po domovini
So se silvestrovanja
na prostem vrstila.
Kaj pa pri nas?
Preveč je bilo vprašanj,
preveč bilo godrnjanj,
pa je časa zmanjkalo
in po starem vsak zase
silvestrovali smo.

Če vsaj malo res je,
kar pravi ljudski glas,
da zadnji športni dan bil pravi organizacijski je poraz,
potem že bolje bi bilo,
da otroci varno dričali bi se ves dan na gričku za vasjo.

Še avtorju anonimnih bodic Pa brez zamere
Ne vem, kdo ste, a bodico so mi všeč,
pa kaj morem, če resničnosti teh s podpisom svojim
ne upate si potrditi.
Mar res pričakujete, da urednica glavo za vas naprodaj bo nosila?
Oglasite se še kaj, a z več poguma!

Zanimivosti iz Domžal, Mengša in Lukovice

SLAMNIK POROČA

Decemberski šlamnik ponuja veliko zanimivosti. V letu 2000 bo pričel pogosteje izhajati, saj bo prihajal na naslove gospodinjev v občini Domžale vsake tri tedne, tako da bodo novice v njem kar se da sveže.

V Radomljah so po nekajletnih prizadevanjih odprli novo enoto Vrtca Domžale. Ker je ob vodi in ker se je v Radomljah dolga stoletja mlelo in se še melje, so vrtec poimenovali Mlinček. Kvalitetno urejena notranjost omogoča malčkom prijetno bivanje, vzgojiteljicam pa veliko možnosti za uresničevanje skupnih domislic.

Urad za žensko politiko je izpeljal akcijo proti nasilju nad ženskami, OS Domžale pa je s svojo enkratno potezo pokazal poslušnost za pomoč ženskam; stanovanje, kamor se bodo trpinčene ženske lahko z otroki umaknile pred nadležnimi možmi, je pravi korak. Mogoče bo eno stanovanje sčasoma premalo, je pa spodbuden začetek pomoči ženskam, ki trpijo nasilje.

Kulturni dom Domžale postaja prava kulturna zibelka in ne samo za besedno in glasbeno umetnost. V njegovih prostorih smo si lahko ogledali tudi modno revijo Boutiqua Resnik, ki že dvajset let odpira vrata vsem, ki smo radi moderno in kvalitetno oblečeni.

Mlada glasbenica Karmen Stavec, ki je preživela svoje otroštvo v Berlinu, piše v lepi slovenščini besedila zase in za druge glasbenike. Glasbo in priredbe za njen zadnji projekt je prispeval njen prijatelj Martin Štibernik.

Vsi tisti, ki se jezite nad obvozom na Pšati, vedite, da bo novi most pri Bergantovem mlinu kmalu omogočal varen prehod preko Pšate.

Vode, dobre vode si želimo, da si pogasimo žejo. Ena izmed večjih investicij, ki se je pričela v letu 1998, se bo najverjetneje končana v letu 2001 in bo zagotavljala kvalitetno vodo ljudem iz KS Rova, Radomlje, Preserje in Homec-Nožice.

Če so vam všeč lepi pisani cekarji, ki smo jih včasih uporabljali za prinašanje kupljenega iz trgovine, v novejšem času so nepogrešljivi v rokah žensk oblečenih v narodno nošo, vam zaupam, da jih je pred pozabo rešila tudi Veronika Starin. Posebnost pletenja kit iz slame bo potrebno ohranjati še na kakšen drugačen način ne le z ustnim izročilom iz roda v rod. Te spretnosti bi se otroci lahko naučili v krožkih po šolah. Tudi kleknanje se je na tak način priljubilo mlajšim generacijam.

Društvo invalidov Domžale bo v letu 2000 praznovalo srebrni jubilej. Tudi druga društva v domžalski občini so aktivna in omogočajo svojim članom kvalitetno življenje.

V januarju se bodo Domžalčani pogovarjali o novem zazidalnem načrtu Zgornje Jarše-sever.

Na božični dan je minilo 100 let, odkar se je rodil profesor, skladatelj in dolgoletni župnik fare Domžale Matija Tomc. V času svojega župnikovanja je znal mladim vdahnuti ljubezen do glasbe in kvalitetnega zborovskega petja.

Mesec december je privabil v goste dobrega moža Miklavža, ki je razveseljeval s svojim spremstvom mlade in mamo manj mlade. Tudi za leto 2000 smo dobili betlehemsko lučko miru. Naj nam sije vse naslednje tisočletje!

Lucija Živec je pravi živec, saj se v formuli 3 vozi v ovinek z 200km/uro! Bravo Lucija!

Z drugačnim občutkom in s prefinjenim ravnotežjem se na kotalkah ob temperamentni glasbi predstavlja mlada kotalkarica Maxi Cerar. Ob pomoči družine in dobrem trenerju bo zastopala barve domžalske občine še na mnogih prvenstvih.

Tudi druge športne dejavnosti so v domžalski občini dobro zastopane. Skrbijo za mladi rod. Čisto na koncu naj vam zaupam, da mariborski gol brani Domžalčan Luka Grešak. Ta presneti nogomet bo v letu 2000 razburkal še marsikatero glavo.

MENGŠAN POROČA

Ste že slišali precizno, kvalitetno in z ljubeznijo zapeto pesem iz grla mlade mengeške glasbenice Nine Kompere, ki študira na glasbenem konzervatoriju v Birminghamu? Izkoristite prvo priložnost, ki se vam bo ponudila!

Janez Per, poslanec v državnem zboru, je v decembrskem Mengšanju objavil zelo kvaliteten članek z naslovom Denacionalizacija v Bruslju. Vredno si ga je v celoti prebrati.

Na deseti obletnici Demosa, ki se je je 27.12.1999 v kinu Šiška udeležil tudi mengeški župan Tomaž Štebe, so ponovno spregovorili Janez Janša, Lojze Peterle, Ivan Oman, Jože Pučnik, Franc Zagožen - možje, ki so v devetdesetih letih dvajsetega stoletja našli skupen jezik, izpeljali osamosvojitve Slovenije in omogočili Slovincem, da živimo v demokraciji, kjer si pozicija in opozicija gledata pod prste, nekje bolj drugje manj.

Jezik je tisti, ki je Slovincem v ponos. Z našo dvojino vred se je ohranjal iz roda v rod mnogo stoletij. Pesnik Prešeren je dokazal, da je v njem mogoče kovati verze. Kulturi dajemo v naši okolici dovolj prostora, zlasti smo veseli kulturnega dela mladih, pa naj si bo to na glasbenem, gledališkem ali kakšnem drugem področju kulturnega udejstvovanja.

Mengeš, glasbeno mesto - res je! Stoparjevih 15 let nastopanja potrjuje, da iz mladega rodu raste nov mlad rod, ki prav tako kot oni, ljubi glasbo in jo z vsem občutenjem posreduje poslušalcem.

Ne le glasba, tudi vezenine na poseben način sporočajo, da je v Mengšu beseda Kultura zapisana z veliko začetnico. Marjana Korber, strokovna delavka in duša razstave v Muzeju Mengeš, je z občutkom pripravila razstavo različnih vezenin izdelanih z najrazličnejšimi vbodi in vzorci.

Kdo ne pozna likovnih del slikarja Lojzeta Perka iz bližnjega Kamnika, ki je dolga leta ustvarjal ob vsak dan drugačnem Cerkniškem jezeru in svoj dar prenesel tudi na sina Tomaža.

Malčki iz mengeškega otroškega vrtca so bili aktivni udeleženci razstave Unicef z naslovom Vrnimo otrokom pravljice. V Mengeš so se vrnili z nagrado za likovno delo, katerega avtor je šestletni Aljaž Praznik.

V športu se bodo Mengšani pomerili v različnih panogah. Odlično so pripravljene skakalci. 4. decembra 99 je bila otvoritvena tekma na Gorenji Savi pri Kranju, kjer je trinajstletni Rok ugnal vse tekmece in s 55,5m prepričljivo zmagal.

Kjer je volja, tam je pot! Tomaž Humar to dobro ve. Z neizmerno močjo svoje volje se je živ vrnil iz objema stene na Daljnem vzhodu. Sedaj po svojih močeh pomaga otrokom velikega prijatelja Janeza Jegliča Johana, ki ga je vzela gora.

Farni župnik Matej Zevnik v Mengšanu opominja bralce na sveto leto, s katerim je vselej povezano tudi odpuščanje, tako v Stari zavezi, kakor tudi v naših časih, ki jih mnogi pričakujejo z veliko nestrpnostjo in polni posebnega pričakovanja. Sveto pismo pravi: »Posvetite petdeseto leto in razglasite po deželi osvoboditev vsem njenim prebivalcem! To naj vam bo jubilej in vsakdo naj se vrne k svoji lastnini, vsak k svoji rodbini.«(3 Mz 25,10)

V vseh treh občinah so namenili sredstva za novoletni ognjemet. Lepoto ognjemetom je odvzela megla. Edino v Moravčah so rakete, ki so poletele v nebo izpred farne cerkve, nudile lep in dolgotrajen užitek vsem, ki so se zbrali ob zadnji maši v letu 1999 in pred farno cerkvijo nazdravili svetemu letu 2000.

ROKOVNJAČ POROČA

V Rokovnjaču je vse polno zanimivosti iz političnega življenja v občini Lukovica, veliko športa in drugih dosežkov, ki občanom polepšajo dan. Starše malčkov, ki čakajo na sprejem v vrtec, je razveselila novica, da bo v občini ob letu osorej dograjen nov vrtec. Vsi potrebni papirji so že pripravljene. Občina bo zagotovila sredstva, starši pa malčke, tako da živ-žava v dolini ne bo zmanjkalo.

Cesta, ki pelje po dolini Črnega grabna, ne ponuja prav posebnega razgleda. Vozniki moramo biti pazljivi, saj je cesta ozka in prometna, lahko pa opazimo, da se na njo »pripinja« cela vrsta majhnih poti, ki so speljane visoko v oba občestna bregova. Na koncu takšnih poti je ponavadi visoko v hribu skrita vasica. Tako se od novembra 99 iz Javorij v

Gorenje lahko pripeljemo po asfaltu in ni nič več blatne ceste, nič več odnašanja gramoza ob vsakem večjem nalivu.

Večer v spomin glasbenika Nika Zajca bo postal trdicionalna prireditve, saj prvih šesto obiskovalcev in prizadevno delo članov Turističnega in opleševalnega društva Brdo to zaslužijo.

Lukoviška godba se je povečala za nekaj članov. Prva predstavitev lukoviške godbe zunaj občine, v Dvorani Franca Bernika v Domžalah, je bila uspešna, saj je v kratkem času svojega delovanja enakopravno stopila ob bok godbam z že stoletno tradicijo.

Osnovna šola Janka Kersnika stoji na lepem mirnem prostoru in že sama po sebi vabi učence v naravo, zibelko vsega znanja. Planinski krožek, ki je zelo dejaven, aktivno sodeluje s PD Domžale, kjer v njihovem mladinskem odseku posvečajo posebno pozornost mladim ljubiteljem planin.

Vidnost je varnost! Besedi, ki opozarjata starše in otroke, da se moramo pešci tudi sami varovati in opozarjati voznike nase s posebnimi odsevnimi telesi, saj postanemo tako vidni vozniku že na 136 metrski razdalji.

Društva so bila delovna tudi v zadnjih mesecih leta 1999. Staro zdravilo nam dajejo čebele. Da je med iz Črnega grabna res kvaliteten potrjujejo številna priznanja, ki so jih lukovski čebelarji prejeli na sejmu Sadje v Gornji Radgoni.

Pevci moškega pevskega zbora Janko Kersnik so z Oktetom bratov Pirnat ter zborom Trta iz Žitare vasi na Koroškem pripravili v domžalskem kulturnem domu Kernjakov večer, večer preprostega in zavednega moža s Koroške, ki je avtor vsem znane Mojcej, pa Ketrca pa še in še melodij.

2000 krogov v leto 2000 je pretekel veliki prijatelj ŠD Krašnja Dušan Mravlje, ki je v nemogočih vremenskih razmerah držal besedo, tekel in tekel ne glede na nizke temperature, padavine in majhne kroge okrog igrišča ob šoli v Krašnji.

Konec leta 1999 sta v New Yorku pričakala zakonca Lederer, ki sta se pripravljala na zahteven podvig kar v domači dolini. V daljni Ameriki sta častno zastopala slovensko in občinsko zastavo.

Slovenci praznujemo božič že 1200 let. V praznovanje se je vpletlo mnogo običajev. Med njimi so koledovanje in običaji svetega večera. Običaji se lahko od vasi do vasi razlikujejo, od nas je odvisno, ali tako drugačnost spoštujemo.

Po Slamniku, Mengšanu in Rokovnjaču je po zanimivostih "brskala"

MICA KAVKA

V SPOMIN

*Aleš naš, pogrešamo te,
ti ne veš, kako boli nas srce...*

*8. februarja minilo žalostno bo leto,
ko si zadnjič peljal se skozi vas.
Kaj vse bi dali,
da znova slišali bi tvoj glas,
koliko smo prejokali,
da bi se vrnil ti med nas.*

*Vendar kruta nam resnica,
vsak dan govori,
da te nazaj k nam, dragi sine,
nikdar več ne spusti.*

Nikoli te ne bomo pozabili, saj smo te v srca svoja zaklenili.

Tvoji: mami, oči, Blaž in vsi, ki existirajo ob njegovem grobu.

Gori nad zvezdami najdemo zopet
one, ki tukaj so nas zapustili,
v boljšem življenju se združimo z njimi,
kjer se vso večnost ne bomo ločili.

(J. U. – Limbarski)



ALEŠ SLAPAR

17.10.1983 – 8.2.1999

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zamanj te išče.
Bolečina in samota sta pri nas,
zato pot nas vodi tja,
kjer sredi tišine spiš,
a v naših srcih ti živiš.*

V SPOMIN

1. februarja bo minilo žalostno leto,
odkar si nas zapustila
naša draga hčerka in sestra



KATJA BERK

iz Drtije

Ne moremo se sprijazniti s tvojo izgubo, ki nam je
povzročila globoko praznino. Pogrešamo te!
Hvala vsem, ki se je spominjate in ji prižigate svečke.

Vsi njeni!

*Gomila, oj ti gomila
mrzla, ledena,
le zakaj skrivaš v sebi
nam tako draga imena.*

*Tebi naš predragi,
nepozabni mož in oče*

**FELIKS
PETERKA**

iz Stegen

v lep spomin.

Tvoji domači



*Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi upanja, trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.*

*Ob skorajšnji dopolnitvi 87. leta starosti nas je
nenadoma zapustil naš ljubeči mož, ata in stari ata*

CIRIL GRILJ

iz Velike vasi,
po domače Travnarjev ata.



Iskreno se zahvaljujemo zdravstvenemu
osebju, vsem sorodnikom, sosedom,
prijateljem in znancem za izrečena
sožalja, izkazano pomoč, podarjene sveče in cvetje, svete maše
in vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti. Posebej se
zahvaljujemo župniku Grebencu za lepo opravljen cerkveni obred,
cerkvenim pevcem s Sv. Križa in gasilcem.

Vsem še enkrat hvala.
Vsi njegovi!

*V 91. letu je za vedno odšel od nas
naš dragi oče, stari oče in pradedek*

**MIHAEL
CERAR**

Tičev ata
z Zgornje Javoršice



Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom,
prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje,
sveče in svete maše ter prispevke za župnišče. Hvala župniku,
moravškim pevcem za zapete pesmi, govorniku OO ZB NOV
Moravče in Juretu za zaigrano Tišino.
Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi!
Zgornja Javoršica, 12. januarja 2000

*V 61. letu je za vedno odšel od nas
naš dragi oče, stari oče in brat*

**MIHAEL
CERAR ml.**

Tičev ata
z Zgornje Javoršice



Lepo se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem
in znancem, ki ste nam izrekli besede tolažbe, darovali cvetje
in darove za svete maše ter župnišče. Hvala župniku,
moravškim pevcem za zapete pesmi, Juretu za zaigrano Tišino
in govorniku za zadnje besede ob preranem slovesu. Posebna
zahvala tudi zdravstvenemu osebju za nego.
Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi!
Zgornja Javoršica, 12. januarja 2000

Mineva leto,
ko nas zapustil si,
odšel si tja, od koder ni vrnitve
le misel nate, da v raju spiš,
nam daje moč in nade.

V SPOMIN
**ALEŠU
RESNIKU**

19.12.1977 – 8.2.1999



Spomin nate ne bleedi,
kdor ob grobu postoji.

Zahvala vsem!

Kdor spomni njegovih se veseljih dni,
ve, da v srcih naših še živi.

Tvoji: mami, oči in Renata

Sodelujte in oglašujte v Novicah iz Moravske doline, saj je denar vložen v oglaševanje lahko mnogokrat oplemeniten.

Da bo odločitev lažja še enkrat navajamo cene, v katerih ni vračunan davek.

ZAHVALA 5.000 SIT

MALI OGLAS DO 10 BESED 800 SIT

1/8 STRANI 6.000 SIT, 1/4 STRANI 18.000 SIT,

1/2 STRANI 54.000 SIT, 1 STRAN 108.000 SIT.

Pri časovno daljšem roku oglaševanja vam priznavamo popuste od 5 do 20 %.

Oglase sprejema Sonja Vraz, direktorica občinske uprave v času uradnih ur. Pri dogovorih o velikosti, obliki in ceni oglasa bodite v obojestransko zadovoljstvo natančni!

Nagradno vprašanje za vas

Tudi tokrat vam zastavljamo nagradno vprašanje. Na kuponu na zadnji strani označite pravičen odgovor, ga izrežite in pošljite v ovojnici na uredništvo glasila (*Občina Moravče, Trg svobode 4, 1251 Moravče, s pripisom NAGRADNO VPRAŠANJE*) do vključno 10. februarja. Med pravičnimi odgovori bomo izžrebali dobitnike treh nagrad:

- avdio kaseto Naših 20 let, Dekliški pevski zbor KD Tine Kos Moravče
 - CD Ansambla Svetlin
 - darilni paket pisarniškega materiala v vrednosti 3.000 SIT
- O izidu žrebanja boste obveščeni telefonsko, zato k naslovu ne pozabite pripisati telefonske številke. Rezultati žrebanja bodo objavljeni tudi v naslednji številki glasila.

Velikó uspeha pri iskanju podatkov v knjigah, na internetu ali po spominu!

Izid žrebanja za vprašanje iz predstavitvenega izvoda.

Poslali ste nam 17 odgovorov, od katerih je bilo 6 nepravilnih. Pravičen odgovor je bil napisan pod točko C. Žreb je bil naklonjen naslednjim reševalcem:

1. avdio kaseto Naših 20 let prejme:
Niko Kosmač, Sv. Andrej 2, Moravče
2. CD Ansambla Svetlin prejme:
Fanči Stupica, Cesta heroja Vasje 19, Moravče
3. Mlevske izdelke mlinarstva Rotar v vrednosti 3.000 SIT prejme: Anže Srenjšček, Šlandrova 4, Moravče
4. Darilni bon podjetja Cerar in družabniki v vrednosti 5.000 SIT prejme: Boris Jukić, Krašce 16, Moravče
5. Darilni paket trgovine Napredek v vrednosti 10.000 SIT prejme: Gorazd Kocjančič, Dvorje 7, Moravče

Dobitniki so bili o nagradah telefonsko obveščeni. Potrdila o nagradah lahko dvignejo na sedežu Občine Moravče pri direktorici občinske uprave Sonji Vraz do 10. februarja in jih vnovčijo do 29. februarja 2000.

PODUK ZA VELIKE IN BARVANKA ZA MALE



MIZARSKE STORITVE

- izdelava pohištva po naročilu
- izdelava kuhinj
- velika izbira lesnih in barvnih kombinacij
- dostava in montaža

Se priporočam!

Stegne 1

1251 Moravče

Tel.: 061/731-476

GSM: 041/641-446

AVBELJ MILAN

Cenjene kupce vabimo,

da ugodno nakupujejo ob mesečnih akcijskih ponudbah v vseh naših poslovalnicah

in v prvem nadstropju trgovine izbirajo med številnimi neživilskimi izdelki za dom, obleko, obutev,...



SPINA

Tel.: 061/731-424
Krašče 17
MORAVČE

Cenjene kupce obveščamo,

da sta naši trgovini v Krašчах in Šentvidu odprti vsak dan od ponedeljka do petka med 7.30 in 20.00 uro; ob sobotah med 7.30 in 17.00 ter nedeljo med 7.30 in 12.00 uro.

da je trgovina v Pečah odprta v torek, četrtek, petek med 8.00 in 11.00 ter 14.30 in 18.00 uro, v soboto med 8.00 in 12.00 uro in nedeljo od 8.30 do 10.00. Ob nedeljah strankam ponudimo svež kruh.

da je trgovina v Kandršah odprta ob sredah med 8.00 in 11.00 uro, ob sobotah med 8.00 in 12.00 ter nedeljah med 10.00 in 12.00 uro. Tudi tu je ob nedeljah poskrbljeno za svež kruh.

Kupujte v Spininih trgovinah v Krašчах, Šentvidu, Pečah in Kandršah!

Kupon z nagradnim vprašanjem

Koliko krajev v Sloveniji ima v svojem imenu vključeno besedo Moravče?

več kot 5 krajev 2 kraja 1 kraj

Ime in priimek : _____

Naslov: _____

Telefon: _____



TERMIT



CERTIFIKAT št. 110
ISO 9001

Rudarsko podjetje kremenovih peskov in oplemenitenje nekovin d.d.

Ljubljanska c. 18

1230 Domžale

SLOVENIJA

tel.: ++386 (0)61 721-502

fax. : ++386 (0)61 721-249

PROIZVODNI PROGRAM LIVARSKI KREMENOV PESEK

- naravni
- prani
- suhi
- sejani
- oplaščeni (s fenolno smolo)
- topsil (oljni modelni peski)

GRADBENI PESEK

PESEK ZA ŠPORTNA IGRIŠČA

POMOŽNA SREDSTVA ZA JEKLARSTVO

- magnezitne torkretirne mase za obzidavo peči, vmesnih ponovc in loncev
- livni praški za klasično in kontinuirno litje
- pokrivni praški za vmesne ponovce
- sredstva za obdelavo jeklenih talin (naogljicevalec, sred. za odžvepljanje)

POMOŽNA SREDSTVA ZA LIVARSTVO ŽELEZNIH LITIN

- premazi za jedra in forme vodna stekla
- eksotermna sredstva
- pomožna livarska sredstva

POMOŽNA SREDSTVA ZA LIVARSTVO NEŽELEZNIH LITIN

- sredstva za obdelavo talin aluminija, bakra, cinka in njihovih zlitin
- premazi za kokilno in tlačno litje
- sredstva za nonravilo ulitkov